

ด่วนที่สุด

ที่ กบ ๐๐๒๓.๒/ว ๕๖๙๗

ศาลากลางจังหวัดกรุงรัตนโกสินทร์
๙/๑๐ ถนนอุตรกิจ กบ ๘๑๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การกำหนดแนวทางปฏิบัติกรณีครูผู้ดูแลเด็กที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการ

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหิน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าราม
และองค์การบริหารส่วนตำบลเขาดิน

อ้างถึง หนังสือจังหวัดกรุงรัตนโกสินทร์ ด่วนที่สุด ที่ กบ ๐๐๒๓.๒/๙๖๕๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๔/๓๘
ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่สำนักงาน กท. และ ก.อบต. ได้แจ้งมติ กท. ในประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ ที่พิจารณาคุณวุฒิการศึกษาของครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน ๔๘ คน โดยพิจารณาแล้วเห็นว่า กลุ่มบุคคลดังกล่าวไม่มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งจังหวัดได้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องรายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

สำนักงาน กท. และ ก.อบต. แจ้งว่า ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. ในประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๒ ได้พิจารณาบทวนมติ กท. ในประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ โดยได้พิจารณาข้อมูลข้อเท็จจริงและรายละเอียดที่ได้รับเพิ่มเติม ประกอบกับ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงมีมติกำหนดมาตรฐานการเยียวยาผู้ดูแลเด็กดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมควร ชัยเงิน)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด กรุงเทพมหานคร
ผู้อำนวยการจังหวัดกรุงรัตนโกสินทร์

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
โทร ๐-๗๕๕๑-๑๘๘๘ , ๐-๗๕๕๒-๒๔๓๗

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๙.๔/ว ๓๗

หนังสือรัฐบาลที่ ๑๕๒๘๙

๑๕๒๘๙

๑๕๒๘๙ ๗ ต.ค. ๒๕๖๒

ตาม... สำนักงาน ก.ท. และ ก.อ.บ.ต.

ถนนนครราชสีมา แขวงดุสิต

เขตดุสิต กรุงฯ ๑๐๓๐

สำเนาหนังสือดังฉบับที่ ๐๐๖๐๔๙

ลงวันที่ ๗ ต.ค. ๒๕๖๒

ตาม...

๗ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การกำหนดแนวทางปฏิบัติกรณีครูผู้ดูแลเด็กที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการ
เรียน จังหวัด ๑๐๙๗.๔/๑๗๑๗

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.ท. และ ก.อ.บ.ต. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๓๓ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนารายงานการประชุม ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๒

เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๒

จำนวน ๑ ชุด

๒. บัญชีรายชื่อครูผู้ดูแลเด็ก

จำนวน ๑ ชุด

๓. ตัวอย่างการนับระยะเวลาเพื่อออกคำสั่งเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์

จำนวน ๑ ชุด

๔. อัตราเงินเดือนสำหรับคุณวุฒิที่ ก.ค.ศ.รับรอง (พ.ศ.๒๕๕๔ - ๒๕๕๗)

จำนวน ๑ ชุด

๕. บัญชีอัตราเงินเดือนที่เกี่ยวข้อง

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ สำนักงาน ก.ท. และ ก.อ.บ.ต. ได้แจ้งมติ ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ ที่พิจารณาคุณวุฒิการศึกษาของครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน ๙๙ คน โดยพิจารณาแล้วเห็นว่า กลุ่มบุคคลดังกล่าวไม่มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กและให้คณะกรรมการพนักงานเทศบาล (ก.ท.จ.) หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัด (ก.อ.บ.ต.จังหวัด) แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.ท. และ ก.อ.บ.ต. ขอเรียนว่า ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๒ ได้พิจารณาบทหวานมติ ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ โดยได้พิจารณาข้อมูลข้อเท็จจริงและรายละเอียดที่ได้รับเพิ่มเติม ประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงมีมติกำหนดมาตรการเยียวยาครูผู้ดูแลเด็กดังกล่าว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ดังนี้ จึงขอแจ้ง แนวทางปฏิบัติให้ ก.ท.จ., ก.อ.บ.ต.จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. หรือ ก.อ.บ.ต.จังหวัด ถือปฏิบัติตามมติ ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ โดยเพิกถอนคำสั่งเดิม ที่บรรจุแต่งตั้งครูผู้ดูแลเด็กที่มีรายชื่ออยู่ในกลุ่ม ๙๙ คน ตามบัญชีรายชื่อครูผู้ดูแลเด็กที่ส่งมาด้วย ๒

๒. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดตรวจสอบคุณสมบัติด้านคุณวุฒิของบุคคล ผู้ที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามข้อ ๑ และดำเนินการดังนี้

๒.๑ กรณีมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือปริญญาโททางการศึกษา หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการศึกษา ซึ่งตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ตามประกาศ ก.ท. เรื่อง ตำแหน่งและวิทยฐานะพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา (เพิ่มเติม) ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. หรือ ก.อ.บ.ต.จังหวัด ออกคำสั่งบรรจุแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กใหม่ในวันเดียวกันกับวันที่ออกคำสั่งให้ออกจากราชการ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่

มีคุณวุฒิตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง โดยระบุให้ได้รับอัตราเงินเดือนตามปีที่ผู้นั้นสำเร็จการศึกษา ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ ทั้งนี้ สถานภาพความเป็นข้าราชการหรือพนักงานครุส่วนห้องถินจะเริ่มต้น ณ วันที่ มีการบรรจุแต่งตั้งในครั้งใหม่

สำหรับการนับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งเพื่อให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะให้พิจารณา ตามประกาศ ก.ท. เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการประเมินผลงานพนักงานครุและบุคลากรทางการศึกษาเทศบาล เพื่อให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ประกาศ ณ วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๐ และการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้เป็นไปตาม ประกาศ ก.ท. เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือก การบรรจุและแต่งตั้ง การย้าย การโอน การรับโอน การเลื่อนระดับ และการเลื่อนขั้นเงินเดือน ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้นำผลการเลื่อนขั้นเงินเดือนเดิมมาใช้ ทั้งนี้ ให้พิจารณาตามข้อเท็จจริงตั้งแต่วันที่ คำสั่งบรรจุแต่งตั้งใหม่มีผลบังคับใช้ ตามตัวอย่างที่ส่งมาด้วย ๓

๒.๒ กรณีบุคคลที่ยังไม่ได้รับคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา

(๑) ให้ ก.ท.จ. หรือ ก.อบต.จังหวัด พิจารณาให้ความเห็นชอบกำหนดตำแหน่ง ผู้ช่วยครุผู้ดูแลเด็ก (พนักงานจ้างตามภารกิจประจำผู้มีคุณวุฒิปริญญาตรี) ในคราวเดียวกันกับที่พิจารณา ให้ความเห็นชอบให้ออกจากราชการ

(๒) ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดจ้างบุคคลดังกล่าวเป็นพนักงานจ้าง ตามภารกิจ โดยได้รับค่าตอบแทนเดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท โดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. หรือ ก.อบต. จังหวัด เพื่อบริบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งนั้น ทั้งนี้ ให้ทำสัญญา จ้างในวันเดียวกันกับวันที่ได้ออกคำสั่งให้บุคคลนั้นออกจากราชการ

(๓) ให้ผู้ที่ยังไม่ได้รับคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาตามข้อ ๒.๒ (๒) ศึกษาเพิ่มเติมให้ได้รับคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาภายใน ๔ ปีการศึกษานับตั้งแต่ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ เป็นต้นไป เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วให้รายงานผลการศึกษาต่อนายกองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเพื่อออกคำสั่งบรรจุแต่งตั้งบุคคลนั้นให้ดำรงตำแหน่งครุผู้ดูแลเด็กโดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. หรือ ก.อบต.จังหวัด โดยมีผลตั้งแต่วันที่ผู้นั้นมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาที่ตรงตาม มาตรฐานกำหนดตำแหน่งครุผู้ดูแลเด็ก ตามประกาศ ก.ท. เรื่อง ตำแหน่งและวิทยฐานะพนักงานครุ และบุคลากรทางการศึกษา (เพิ่มเติม) ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗

ทั้งนี้ ในระหว่างที่บุคคลดังกล่าวยังไม่สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดส่วนอัตราตำแหน่งครุผู้ดูแลเด็กนั้นไว้ เพื่อรับ การบรรจุแต่งตั้งตามระยะเวลาที่กำหนดข้างต้น กรณีสิ้นสุดระยะเวลาตามที่กำหนดบุคคลได้ยังไม่ได้รับคุณวุฒิ ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอก หากต้องการจะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นครุผู้ดูแลเด็ก บุคคลนั้นต้องเข้าสู่กระบวนการสรรหาใหม่ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับในขณะนั้น

๒.๓ กรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามมติดังกล่าวให้หารือ ก.ท. หรือ ก.อบต. เพื่อพิจารณา เป็นกรณี ไป

๒.๔ ให้จังหวัดติดตามผลและรายงานผลการดำเนินการให้ ก.ท. และ ก.อบต. ทราบด้วย

๒.๕ กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลให้อนุโลมใช้มติ ก.ท. ดังกล่าวเป็นแนวทางปฏิบัติ ในลักษณะเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามประกาศ ก.อ.บ.ต. เรื่อง มาตรฐานที่ว่าไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกาศ ณ วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๙

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ก

(นายสันติชร ยิ่มละม้าย)
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขานุการ ก.ท. และ ก.อ.บ.ต.

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
กลุ่มงานบริหารงานบุคคลทางการศึกษาท้องถิ่น
โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๔๗๒๖-๙
โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๕๕
ผู้ประสานงาน
นางสาวกชนิกา ใจเกลี้ยง ๐๘-๗๐๗๒-๙๓๔๙

ขออภัยในความไม่สะดวกที่ได้เดินทางมาและขออภัยในความไม่周全ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ให้อภัยหาก็ได้
เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศให้ดี ท่านเป็นปี ๒๕๖๒

รายงานการประชุม
คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล
ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒
วันพุธที่สุดที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ ห้องประชุม ๕๕๐๑ อาคาร ๕ ชั้น ๕ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ผู้มาประชุม

๑. นายฉัตรชัย พรหมเลิศ	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	ประธานที่ประชุม
๒. นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๓. นางพิมพ์ โอวาสิธิ์	แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๔. ร.ต.ท.ทัญศรัณย์กร เลิศโภภาส	แทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง	กรรมการ
๕. นายสาโรช คัชมาตย์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๖. นายเชนทร์ วิพัฒน์บำรุงศร	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๗. นายวสันต์ วรรณวโรทร	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๘. นายเอนก เกษมสุข	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๙. นางเลื่อมใส ใจแจ้ง	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๐. นางสาวพรศรี กิจธรรม	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๑. นายสมนึก ธนาเดชาภูล	นายกเทศมนตรีนครนนทบุรี	กรรมการ
๑๒. นายประเสริฐ วชิรเชื้อขันธ์	นายกเทศมนตรีเมืองพระประแดง	กรรมการ
๑๓. นายประทีป ทวยเจริญ	นายกเทศมนตรีตำบลเกาะพะงัน	กรรมการ
๑๔. นางธิดันนท์ เจริญอาษา	ปลัดเทศบาลเมืองบึงบี๊ด	กรรมการ
๑๕. นายศักดิพงศ์ ธรรมอชาวกุล	ปลัดเทศบาลตำบลบางงา	กรรมการ
๑๖. นายสุนทร สุวรรณพร	ปลัดเทศบาลตำบลท่ามะขาม	กรรมการ
๑๗. นายปิยะ คงกัน	แทนผู้อำนวยการสำนักพัฒนา ระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๘. พ.จ.อ.ชนินทร์ ราชมนี	รkan.พชช.บก.	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. เลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
๒. นายสันติธร ยิ่มละม้าย	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ	หัวหน้าสำนักงาน ก.ถ.
๒. นายมนู โชคติเสน	ผอ.กง.มณ.สธ.บถ.
๓. นางทิพรี รัตนรังสรรค์	ผอ.กง.บศ.สธ.บถ.
๔. น.ส.อัจฉราภรณ์ อุนสุวนทร์	หน.ฝ.คกก.
๕. นายจิรพัฒน์ น้อยเพ็ง	หน.ฝ.คส.
๖. นางสาวบูรณะ แพรโอลจัน	หน.ฝ.มส.
๗. น.ส.ผ่องพรรณ นุชธรรมโกษา	หน.ฝ.บต.
๘. ว่าที่ร้อยตรีเจษฎา จันทร์วีระชัย	หน.ฝ.คด.กง.มณ.
๙. นายคงศักดิ์ ໂใจน	กง.มบ.
๑๐. น.ส.นิลวรรณ บัวเย้ม	กง.มบ.
๑๑. นางสาวนิย์ นิรമลรัตน์	กง.มบ.
๑๒. น.ส.ณิชาภัทร ขวัญแก้ว	กง.มบ.
๑๓. นางจันจิรา เพิ่มลาภ	กง.มบ.
๑๔. น.ส.ยุวดี กิตติพัฒนาการธุรกิจ	กง.มบ.
๑๕. นางมน Thịรา สุวรรณมณีรัตน์	กง.มบ.
๑๖. นางสาวมะลิวัลย์ จิตรารุณ	กง.มบ.
๑๗. นางสาวสุรยาสินี หาทรัพย์	กง.มบ.
๑๘. นายธีระศักดิ์ เมืองมูล	กง.มณ.
๑๙. น.ส.สิริรัตน์ แตงรอด	กง.มณ.
๒๐. น.ส.น้ำทิพย์ หรัญวงศ์	กง.บศ.
๒๑. น.ส.มนีจันทร์ โคตรบรรเทา	กง.บศ.
๒๒. น.ส.กชนิภา ใจเกลี้ยง	กง.บศ.

ฝ่ายเลขานุการฯ ขอปรับระเบียบวาระที่ ๓ เรื่อง เพื่อทราบ ๓.๓ ร้องขอความเป็นธรรม ขอให้ทบทวนมติ ก.ท. ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ กรณีพิจารณาคุณวุฒิของครูผู้ดูแลเด็ก ๙๘ คน เป็นระเบียบวาระที่ ๔ เรื่อง เพื่อพิจารณา ๔.๑ แทน

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่อง เพื่อพิจารณา

๔.๑ ร้องขอความเป็นธรรมขอให้ทบทวนมติ ก.ท. ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ กรณีพิจารณาคุณวุฒิของครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน ๙๘ คน

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ (หนังสือสำนักงาน ก.จ. ก.ท. และ ก.อ.บ.ต. ที่ มท ๐๘๐๙.๙/๔ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๑) ได้พิจารณากรณีบุคคลที่ได้รับการบรรจุ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ด้วยคุณวุฒิปริญญาตรีอื่นที่มิใช่ทางการศึกษาหรือสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และมีคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ป.ว.ค.) หรือคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นมัธยม (ป.กศ.สูง) หรือคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา หรือมีวุฒิบัตรวิชาชีพครู หรือหนังสือรับรองรายวิชาชีพครูและกลุ่มวิชาชีพครู แล้วแต่กรณี และมีมติเห็นชอบว่า คุณวุฒิการศึกษาดังกล่าวเป็นคุณวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญาตรี และไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก และไม่ตรงตามเจตนาภัยที่ ก.ท. กำหนด ไม่สามารถนำมาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กได้ และไม่มีคุณสมบัติในการเข้ารับการเยียวยาตามมาตรการที่ ก.ท. กำหนดแต่อย่างใด

๑.๒ ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ (หนังสือสำนักงาน ก.จ. ก.ท. และ ก.อ.บ.ต. ที่ มท ๐๘๐๙.๙/๔ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑) ได้พิจารณากรณีการร้องขอให้ทบทวนการพิจารณาคุณวุฒิการศึกษา สำหรับตำแหน่ง ครูผู้ดูแลเด็ก และขอเข้ารับการเยียวยาตามมาตรการที่ ก.ท. กำหนด ว่า กรณีบุคคลที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กด้วยคุณวุฒิปริญญาตรีอื่นที่มิใช่ทางการศึกษาหรือสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และมีคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ป.ว.ค.) หรือคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นมัธยม (ป.กศ.สูง) หรือคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา หรือมีวุฒิบัตรวิชาชีพครู หรือหนังสือรับรองรายวิชาชีพครูและกลุ่มวิชาชีพครู แล้วแต่กรณี และมีมติเห็นชอบว่า คุณวุฒิการศึกษา ดังกล่าวเป็นคุณวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญาตรี และไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก และไม่ตรงตามเจตนาภัยที่ ก.ท. กำหนด ไม่สามารถนำมาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กได้ และไม่มีคุณสมบัติในการเข้ารับการเยียวยาตามมาตรการที่ ก.ท. กำหนดแต่อย่างใด

๑.๓ ก.จ. ก.ท. และ ก.อ.บ.ต. ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๒ (หนังสือสำนักงาน ก.จ. ก.ท. และ ก.อ.บ.ต. ที่ มท ๐๘๐๙.๙/๔ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑) ได้อภิปรายถึงความคิดเห็นในการพิจารณาคุณวุฒิ เพื่อการบรรจุแต่งตั้งครูผู้ดูแลเด็กดังกล่าวเห็นว่า เป็นการสำคัญผิดในสาระสำคัญซึ่งเกิดจากหลักองค์ประกอบ อันได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะหน่วยดำเนินการสรรงาม และตรวจสอบคุณสมบัติผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษฯ และ ก.จ. ก.ท. และ ก.อ.บ.ต. จังหวัด ในฐานะองค์กรบริหารงานบุคคลที่ให้ความเห็นชอบบรรจุและแต่งตั้ง รวมถึงความเข้าใจคิดเห็นในคุณวุฒิ ในการบรรจุแต่งตั้งครูผู้ดูแลเด็กและตำแหน่งครูผู้ช่วย ซึ่งเป็นตำแหน่งในสายงานการสอนเช่นเดียวกัน โดยมิอาจถือเป็นความผิดพลาดของผู้ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กซึ่งต้นแต่ฝ่ายเดียว จึงมีมติเห็นชอบให้คณะกรรมการด้านโครงสร้างและอัตรากำลังฯ นำข้อหารือดังกล่าวไปพิจารณาข้อกฎหมาย ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องอีกครั้งหนึ่ง เพื่อกำหนดมาตรการเยียวยาที่เหมาะสมต่อไป

๑.๔ ก.ท. และ ก.อ.บต. ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ (หนังสือสำนักงาน ก.ท. และ ก.อ.บต. ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๓๘ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นครูผู้ดูแลเด็ก ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๗,๒๙๐ คน ตรวจสอบคุณวุฒิการศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ที่บรรจุแต่งตั้งด้วยคุณวุฒิการศึกษาปริญญาตรีอื่นที่ไม่ใช่ทางการศึกษา หรือสาขาวิชาศึกษาศาสตร์และมีคุณวุฒิประกาศนียบัตรหรือวุฒิบัตรอื่นๆ ที่ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๙๘ คน หรือร้อยละ ๐.๓๖ จึงมีมติเห็นชอบว่า ไม่มีเหตุแห่งการเยียวยา เพราะถือว่าประกาศรับสมัครเกี่ยวกับคุณวุฒิ การศึกษามีความซัดเจน เพราะมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ ๐.๓๖ ของจำนวนทั้งหมดและกลุ่มคนกลุ่มนี้ ไม่มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก และไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับความคุ้มครองเยียวยา

๑.๕ นางสาวกนิจ สินโต และพวงจำนวน ๙๘ คน โดยนายสมคิด หอมเนตร นักวิชาการอิสระ ประธานเครือข่ายภาคประชาชนต่อต้านคอร์ปชั่น สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ และนายสมบุญ เติงผักแวง เครือข่ายธรรมภิบาลแห่งชาติ ได้ยื่นหนังสือร้องขอความเป็นธรรมและขอให้ทบทวนหนังสือสำนักงาน ก.จ. ก.ท. และ ก.อ.บต. ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๓๘ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๑.๖ สำนักงาน ก.ท. ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๐๙.๒/๒๑ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ แจ้งมติคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ก.ต.) ใน การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ ที่พิจารณาประเด็นปัญหารื่องดังกล่าวและให้คำแนะนำแก่ ก.ท. และ ก.อ.บต. ว่า เนื่องจากตำแหน่งครูผู้ช่วยและครูผู้ดูแลเด็กต่างก็กำหนดคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาเป็นคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับตำแหน่งเช่นเดียวกัน ประกอบกับก่อนหน้านี้ ก.ค. และ ก.ท. ได้มีการเทียบให้คุณวุฒิปริญญาตรีอื่น ที่ไม่ใช่ทางการศึกษาและมีประกาศนียบัตรที่ต่ำกว่าปริญญาตรี (ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ป.ว.ค.), ป.กศ.ต้น, ป.กศ.สูง, วุฒิบัตรรายวิชาชีพครู) เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ช่วยได้ ดังนั้น ตามหลักนิติธรรม “สิ่งที่เหมือนกันควรจะได้รับการปฏิบัติอย่างเดียวกันหรือเท่าเทียมกัน” กล่าวคือ ในตำแหน่งที่กำหนดคุณวุฒิ ปริญญาตรีทางการศึกษาเหมือนกันควรใช้หลักการพิจารณาอย่างเดียวกัน เมื่อ ก.ท. และ ก.อ.บต. กำหนดให้ ครูผู้ดูแลเด็กมีสถานะเป็นข้าราชการครู จึงขอที่ ก.ท. และ ก.อ.บต. พึงพิจารณาหารือ ก.ค.ศ. ตามพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๙ (๑๕) ว่า กรณีผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีคุณวุฒิปริญญาตรีอื่นที่ไม่ใช่ทางการศึกษา แต่มีประกาศนียบัตรที่ต่ำกว่าปริญญาตรี (ประกาศนียบัตร วิชาชีพครู (ป.ว.ค.), ป.กศ.ต้น, ป.กศ.สูง, วุฒิบัตรรายวิชาชีพครู) สามารถเทียบเป็นคุณวุฒิ เพื่อประโยชน์ในการบรรจุ แต่งตั้งเป็นข้าราชการครูผู้ดูแลเด็กซึ่งกำหนดคุณวุฒิในคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเดียวกันกับตำแหน่งครูผู้ช่วย คือ ปริญญาตรีทางการศึกษาได้หรือไม่ อย่างไร อันจะก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

๑.๗ ก.ท. และ ก.อ.บต. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑ มีมติให้หารือ คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ว่ากรณีผู้สำเร็จการศึกษาโดยมีคุณวุฒิปริญญาตรีอื่น ที่ไม่ใช่ทางการศึกษาแต่มีประกาศนียบัตรที่ต่ำกว่าปริญญาตรี (ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ป.ว.ค.), ป.กศ.ต้น, ป.กศ.สูง, วุฒิบัตรรายวิชาชีพครู) เป็นคุณวุฒิที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาได้หรือไม่ อย่างไร

๑.๘ สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้มีหนังสือ ที่ ศค ๐๒๐๖.๖/๑๓๓ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๑ ส่งเรื่อง หารือคืน สถา. พร้อมแจ้งแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบคุณวุฒิของผู้สมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้ง เข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ดังนี้

“๑. ก.ค. (เดิม) เดຍกำหนดแนวปฏิบัติในการตรวจสอบคุณวุฒิของผู้สมัครสอบแข่งขัน เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประชุมศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรมสามัญศึกษา ว่า หน่วยรับสมัครจำเป็นต้องตรวจสอบว่าคุณวุฒิของผู้สมัครเป็นคุณวุฒิที่ ก.ค.ร.บรรจุ และกำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งหรือไม่ และต้องตรวจสอบความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพครูโดยตรวจสอบ

ว่าเป็นปริญญาทางการศึกษาใน ๗ สาขาวรือไม่ ถ้าใช้ไม่ต้องตรวจนับจำนวนหน่วยกิต ถ้าไม่ใช่ปริญญาทางการศึกษา ใน ๗ สาขา แต่เมื่อประกาศนียบัตรต่าง ๆ จำนวน ๒๒ รายการ และได้นำมาประกอบการสมัครไม่ต้องตรวจนับหน่วยกิต

๒. พระราชนักขันธ์และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ กำหนดให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณารับรองคุณวุฒิ เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา เฉพาะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ เท่านั้น โดยคุณวุฒิที่ ก.ค.ศ. รับรอง มิได้กำหนดว่าเป็นคุณวุฒิทางการศึกษาหรือทางใดและมิได้กำหนดให้เทียบเท่าคุณวุฒิใด

ประกอบกับมาตรฐานกำหนดตำแหน่งครูผู้ช่วยที่ ก.ค.ศ. กำหนด ข้อ ๑ กำหนดว่า “มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือทางอื่นที่ ก.ค.ศ. กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้” ดังนั้น การสอบแข่งขันและการคัดเลือกตำแหน่งครูผู้ช่วยในปัจจุบันจึงมิได้นำแนวปฏิบัติฯ ที่ ก.ค. (เดิม) กำหนดไว้มาใช้พิจารณาคุณวุฒิของผู้สมัคร

ทั้งนี้ แนวปฏิบัติฯ ที่ ก.ค. (เดิม) กำหนดดังกล่าวใช้พิจารณาเฉพาะข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและสังกัดกรมสามัญศึกษาเท่านั้น กรณีข้าราชการครู ประเภทอื่น ๆ เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ฯ พิจารณา ดังนั้น จึงขอสังเครื่องหารือ”

๑.๙ จังหวัดนครราชสีมา ได้มีหนังสือที่ นบ ๐๐๒๓.๒/๔๔๔๒ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ส่งเรื่องขอความเป็นธรรมในการพิจารณาคุณวุฒิการศึกษาสำหรับการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ครูผู้ช่วยแล้วเด็กกรณีนักเรียนชาวเชื้อพมพลย และคณะ รวมจำนวน ๔ คน ได้ยื่นหนังสือร้องขอความเป็นธรรมขอให้พิจารณา ชะลอการดำเนินการตามมติ ก.ท. และ ก.อบต. ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๐ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐

๑.๑๐ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือที่ บร ๐๐๒๓.๒/๗๕๔๒ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ แจ้งมติ ก.ท.จ.บุรีรัมย์ ใน การประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ที่เห็นชอบว่าไม่สามารถ พิจารณาการขอชะลอหนังสือจังหวัดบุรีรัมย์ ที่บร ๐๐๒๓.๒/๑ ๒๔ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๑ เรื่อง การพิจารณาคุณวุฒิการศึกษาสำหรับการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วยแล้วเด็กได้ เนื่องจากเป็นมติของ ก.ท. และ ก.อบต. จึงส่งเรื่องขอชะลอดังกล่าวให้ ก.ท. และ ก.อบต. พิจารณาต่อไป เนื่องจากได้มีตัวแทนครูผู้ช่วยแล้วเด็กที่ได้รับผลกระทบจากการพิจารณาคุณวุฒิการศึกษาสำหรับการบรรจุและแต่งตั้ง บุคคลให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วยแล้วเด็ก ด้วยคุณวุฒิการศึกษาปริญญาตรีอื่นที่ไม่ใช่ทางการศึกษาหรือสาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ และมีคุณวุฒิประกาศนียบัตรที่ต่ำกว่าปริญญาตรีในรายนามสาววรรณภา เพียพรมา และคณะ รวมจำนวน ๘ คน โดยนายสมคิด หอมเนตร นักวิชาการอิสระ ประธานเครือข่ายภาคประชาชนต่อต้านคอร์ปชั่น ได้ยื่นหนังสือขอชะลอการดำเนินการตามมติ ก.ท. และ ก.อบต. ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๐ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐

๑.๑๑ อ.ก.ท.ต้านโครงสร้างฯ ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ ได้มีมติเห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายเพิ่มเติม พร้อมข้อมูลความเห็น ของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อกรณีการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วยแล้วเด็ก ด้วยคุณวุฒิปริญญาตรีอื่น ที่มิใช่ปริญญาทางการศึกษา และมีคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ป.ว.ค.) หรือคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชา การศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) หรือคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาหรือมีวุฒิบัตรวิชาชีพครูหรือหนังสือรับรอง รายวิชาชีพครูและกลุ่มวิชาชีพครูแล้วแต่กรณี และให้นำเสนอ อ.ก.ท.โครงสร้างฯ พิจารณาอีกครั้ง ประกอบด้วย

(๑) ข้อมูลความเห็นของผู้แทนฝ่ายเลขานุการ ก.ท.จ. จากจังหวัดที่บรรจุแต่งตั้งครูผู้ช่วยแล้วเด็กในคุณวุฒิการศึกษาที่ถูกต้อง ๙๘ คน และผู้แทนฝ่ายเลขานุการ ก.ท.จ. จากจังหวัดที่บรรจุแต่งตั้งครูผู้ช่วยแล้วเด็กในคุณวุฒิการศึกษาที่ถูกต้อง ๙๘ คน

(๒) ข้อมูลความเห็นของผู้แทนกลุ่มครูผู้ช่วยแล้วเด็ก จำนวน ๙๘ คน

๑.๑๒ ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ ได้พิจารณาคุณวุฒิการศึกษาของบุคคลทั้ง ๙๘ คน ตามข้อกฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่บังคับใช้ขณะนั้นแล้วเห็นว่า บุคคลทั้ง ๙๘ คน เป็นผู้มีคุณสมบัติไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก จึงยืนยันตามมติ ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙, มติ ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙, มติ ก.ท. และ ก.อ.บ.ต. ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งพิจารณาว่าบุคคลทั้ง ๙๘ คน ไม่มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กมาตั้งแต่ต้น ประกอบกับไม่มีกฎหมายระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ใดที่จะนำมาใช้ในการช่วยเหลือและเยียวยาได้

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๒ ว่าที่ร้อยตรีหญิงกัทตราพร ขันลุน และคณะ รวมจำนวน ๕ คน ได้ยื่นหนังสือร้องขอความเป็นธรรมต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอใช้สิทธิคัดค้านและขอยกเลิกมติ ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ (หนังสือสำนักงาน ก.ท. และ ก.อบต. ด่วนที่สุด ที่ มหา ๐๘๐๙.๔/ว ๓๓ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒) เนื่องจากเห็นว่าตนเองและคณะมีคุณสมบัติซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดได้ตรวจสอบคุณสมบัติแล้วเห็นชอบตามกฎระเบียบ และกฎหมายกำหนดทุกประการ และผ่านการคัดเลือกโดยได้รับความเห็นชอบการบรรจุแต่งตั้ง จาก ก.ท.จ. และ ก.อบต.จังหวัด แล้ว ประกอบกับตนเองและคณะได้เล่าเรียนเพื่อเพิ่มศักยภาพให้ตรงตามสาขาวิชาชีพ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ โดยได้รับทุนจากทางราชการหน่วยงานต้นสังกัด (ทุนกรม) ให้เข้าศึกษาตามโครงการร่วมมือระหว่างกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จนสำเร็จการศึกษาตรงตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด ดังนั้น กรณียกเว้นไม่เยี่ยวยาให้กับตนเองและคณะถือเป็นการเลือกปฏิบัติเป็นการกระทำมิชอบด้วยกฎหมาย จึงขอให้มีคำสั่งเยี่ยวยาเข่นเดียวกับผู้ได้รับหน้าที่ศึกษา

๒.๒ สำนักงานเทศบาลเมืองชะอា ได้มีหนังสือ ที่ พบ ๕๒๑๐๔/๒๘๐๑ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๒ ส่งเอกสารเพิ่มเติมกรณีเป็นบุคคลที่ไม่มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก (๙๘ คน) กรณีทางสถาบันฯ อิ่มอาบ และนางสาวนวลพิมพ์ ระพิพงษ์ ซึ่งเดิมมีคุณวุฒิปริญญาตรีทางอื่นที่ไม่ใช่ทางการศึกษา ได้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ระดับการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาเอกลุ่มวิชาชีพครู) ระหว่างวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๘ จนถึงวันที่สำเร็จการศึกษา วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๐ รวมระยะเวลาศึกษา ๑ ปี โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีได้มีหนังสือรับรองหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ที่ จว ๐๖๓๔.๓๒/๐๘๖๔ ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ แก่นางณัฐรัตน์ อิ่มอาบ (ชื่อเดิม กฤตวรรณ) และ ที่ จว ๐๖๓๔.๓๒/๐๘๖๕ ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ แก่นางสาวนวลพิมพ์ ระพิพงษ์ โดยรายละเอียดรับรองว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีมีเจตจำนงที่จะพัฒนาบัณฑิตซึ่งสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และมีความประสงค์เข้าสู่วงการวิชาชีพครู ให้มีความรู้ ความสามารถเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามคุณลักษณะของวิชาชีพชั้นสูง จึงรับรองว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๙) ถือเป็นคุณวุฒิที่สูงกว่าปริญญาตรี โดยมีการจัดการเรียนการสอน การวัดผลการประเมินผลตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ลงนามโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตชน วงศ์รัตน์ รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

๒.๓ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๒ นายชาญวิทย์ พุดบุรี ผู้ช่วยดำเนินงาน ดร.สุทธิน คลังแสง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดมหาสารคาม ประธานวิปฝ่ายค้าน ตัวแทนครุภูดูแลเด็ก ๙๘ คน ได้ยื่นหนังสือร้องขอความเป็นธรรมให้ ก.ท. พิจารณาบทวนมติในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่

๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ กรณีที่ ก.ท. มีมติให้ครูผู้ดูแลเด็กทั้ง ๙๘ คน ที่มีคุณวุฒิไม่ตรงตามที่ ก.ท. กำหนด ตั้งแต่ต้นของการราชการ โดยมีความเห็นแย้งกับมติ ก.ท. ว่า หนังสือสำนักงาน ก.ท. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๑๔๓๓ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ ก.ท. ได้กำหนดคุณวุฒิของผู้สมัครสอบแข่งขันครูผู้ช่วย ไว้ชัดเจนในกรณีผู้ที่ไม่จบปริญญาตรีทางการศึกษา แต่มีใบประกอบวิชาชีพครู (ป.ว.ค.) ในข้อ ๓ (๒๒) และมาตรฐานตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กได้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งไว้ว่า มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางการศึกษา ทุกสาขาวิชาเอกหรือทางอื่นที่ ก.ท. กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ (คำว่า “หรือ” หมายถึง อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ ซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งไว้ในหนังสือสำนักงาน ก.ท. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๑๔๓๓ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๘) ดังนั้น การที่ ก.ท. พิจารณาและตีความว่า วุฒิการศึกษาดังกล่าวซึ่งเป็นวุฒิที่ ก.ท. กำหนดไว้เฉพาะตำแหน่ง ตามหนังสือสำนักงาน ก.ท. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๙.๔ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ ในข้อ ๓(๒๒) ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ป.ว.ค.) ว่าต่ำกว่า ปริญญาตรี หลังจากที่ครูผู้ดูแลเด็กทั้ง ๙๘ คน ได้บรรจุแต่งตั้ง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖ โดยอ้างหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๖๕ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๘ ให้มีผลย้อนหลังกับครูผู้ดูแลเด็กทั้ง ๙๘ คน ให้ออกจากราชการโดยพลัน ซึ่งผิดหลักกฎหมายที่เป็นโทษกับผู้รับ และผิดหลักคุณธรรมและหลักธรรมาภิบาล โดยที่กลุ่มนักศึกษาดังกล่าวไม่ได้มีโอกาสได้ซึ่งจังหวัดเจจริงแต่อย่างใด จึงขอให้ ก.ท. มีคำสั่งระงับ หรือชลอเรื่องดังกล่าวก่อน เนื่องจากมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของ ก.ท.จ. และ ก.อ.บ.ต. แล้ว จากมติตั้งกล่าวสั่งผลให้ทั้ง ๙๘ คน ได้รับความเดือดร้อนอย่างแสนสาหัสบานคน เป็นเสาหักของครอบครัวต้องดูแลเพื่อแม่ บางคนลูกก็ยังเล็กสามีไม่มีอาชีพที่ชัดเจน และล่าสุด นายนิยม ภูผานม สามีของนางปิยะวดี ภูผานม ตำแหน่งครู ศศ.๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรบริหารส่วนตำบล โนนศิลา Lewis อ.ข้องชัย จ.กาฬสินธุ์ ได้จับชีวิตลงด้วยการผูกคอตาย ด้วยสาเหตุมาจากความเครียดหลังทราบว่า นางปิยะวดี ภูผานม เป็น ๑ ใน ๙๘ คน ที่ต้องออกจากราชการโดยพลัน

๒.๔ คณะกรรมการการกระจายอำนาจ การปกครองส่วนท้องถิ่น และการบริหารราชการรูปแบบพิเศษ และคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภาพ ได้เชิญกรรมสั่งเสริมการปกครองท้องถิ่นไปชี้แจง เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๒ กรณี ก.ท. มีมติในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ มีมติยืนยันมติเดิมว่าครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน ๙๘ คน มีคุณวุฒิไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ครูผู้ดูแลเด็ก โดยไม่มีกฎหมายหรือระเบียบให้เยียวยา นั้น

คณะกรรมการชี้แจง ๒ คณะ รับทราบข้อเท็จจริงและมีข้อแนะนำ สรุปได้ ดังนี้

(๑) กรณีความคลาดเคลื่อนในการพิจารณาคุณสมบัติค้านคุณวุฒิตั้งกล่าวเป็นปัญหา ที่เกิดจากฝ่ายปกครอง ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยดำเนินการคัดเลือกและตรวจสอบ คุณสมบัติ และฝ่ายเลขานุการ ก.ท.จ. และ ก.อ.บ.ต. จังหวัด ที่ได้เสนอให้ความเห็นชอบการบรรจุแต่งตั้ง มีใช้ความผิดของครูผู้ดูแลเด็กแต่อย่างใด ประกอบกับปัจจุบันในกลุ่ม ๙๘ คน ดังกล่าวก็ได้ศึกษาต่อจนสำเร็จ การศึกษาคุณวุฒิปริญญาตรีหรือปริญญาโททางการศึกษาแล้วจำนวน ๗๗ คน ก.ท. จะมีแนวทางในการเยียวยาและพิจารณาบทวนมติตั้งกล่าวได้หรือไม่ เพราะหากต้องถูกสั่งออกจากราชการเพื่อไปใช้สิทธิทางศาลจะเป็นการสร้างภาระอย่างมาก

(๒) กรณีครูผู้ดูแลเด็กที่มีการศึกษาเพิ่มเติมและมีคุณวุฒิการศึกษาในภายหลังบรรจุ ซึ่งตรงกับคุณวุฒิการศึกษาที่กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะที่ประกาศรับสมัครคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขัน อาจเยียวยา โดยเทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๕๒๔/๒๕๕๘ และความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ตามความเห็นของ อ.ก.ท.โครงสร้างและอัตรากำลัง ที่ได้เคยเสนอต่อ ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

๓. ข้อพิจารณา

ก.ท. ได้รับทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ประกอบกับข้อพิจารณาของ อ.ก.ท.ด้านโครงสร้างฯ ในการประชุมครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ รัตนคม ๒๕๖๑ ได้พิจารณาบททวนข้อมูล ข้อเท็จจริงให้รับฟัง เป็นที่ยุติ โดยแยกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ บทวิเคราะห์เพื่อค้นหาคำตอบเกี่ยวกับการอนุโลมหลักนิติธรรม และแนวปฏิบัติของ ก.ค.ศ. และส่วนที่ ๒ ความเห็น ดังนี้

ส่วนที่ ๑ บทวิเคราะห์

ต่อกรณีของเรื่องมีข้อมูลอันเป็นข้อเท็จจริงที่ควรทำความเข้าใจให้ตรงกันเป็นเบื้องต้น ดังนี้

๑. หนังสือสำนักงาน ก.ค. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๑๗๐๕/๑๗๕ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑ และหนังสือสำนักงาน ก.ค. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๑๗๐๕/๒๒๔ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ก.ค. รับรองและกำหนดให้คุณวุฒิ ปริญญาตรีทางการศึกษาใน ๗ สาขา ได้แก่ ๑) การศึกษา ๒) ครุศาสตร์ ๓) ศึกษาศาสตร์ ๔) ครุศาสตร์ อุตสาหกรรม ๕) วิทยาศาสตร์ (ศึกษาศาสตร์...) หรือ (ศึกษาศาสตร์การสอน...) หรือ (การสอน...) ๖) ศิลปศาสตร์ (ศึกษาศาสตร์...) หรือ (ศึกษาศาสตร์การสอน...) และ ๗) คหกรรมศาสตรบัณฑิต วิชาเอกคหกรรมศาสตร์ศึกษา เกษตรศาสตรบัณฑิต วิชาเอกเกษตรศึกษา และบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

ถ้าไม่ใช่คุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาใน ๗ สาขาข้างต้น แต่มีคุณวุฒิปริญญาตรีอื่น ประกอบประการนี้ยับตัตรต่าง ๆ จำนวน ๒๒ รายการ ดังต่อไปนี้ และนำมาเป็นเอกสารประกอบการสมัคร ไม่ต้องตรวจนับหน่วยกิต (๑) ประการนี้ยับตัววิชาการศึกษา (ป.กศ.)...ฯลฯ...(๒๒) ประการนี้ยับตัววิชาชีพครู (ป.ว.ค.) ก.ค.(เดิม) รับรองและกำหนดให้คุณวุฒิดังกล่าวเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู

๒. หนังสือสำนักงาน ก.ท. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๑๔๓๓ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติการตรวจสอบคุณวุฒิบรรจุและแต่งตั้งเป็นครู ตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” ให้ตรวจสอบคุณวุฒิ บุคคลที่จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู เป็นคุณวุฒิที่ ก.ค. รับรองและกำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับตำแหน่งต้องตรวจนับความรู้พื้นฐานวิชาชีพครูโดยตรวจสอบว่า เป็นปริญญาตรีทางการศึกษาใน ๗ สาขาหรือไม่ ถ้าไม่ใช่แต่มีประการนี้ยับตัตรต่าง ๆ จำนวน ๒๒ รายการ ไม่ต้องตรวจนับหน่วยกิต

๓. ประกาศ ก.ท. เรื่องตำแหน่งและวิทยฐานะพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๐ ได้ประกาศใช้มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” และกำหนดคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับตำแหน่งด้านคุณวุฒิไว้ว่า

“มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือทางอื่นที่ ก.ท. กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับตำแหน่งนี้”

๔. ประกาศ ก.ท. เรื่อง มาตรฐานที่ว่าไปเกี่ยวกับพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาเทศบาล ในการ “อนุโลม” ใช้มาตรฐาน หลักเกณฑ์ ระเบียบและหนังสือสั่งการที่ใช้กับข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ กำหนดให้นำมาตรฐานหลักเกณฑ์ ระเบียบและหนังสือสั่งการที่ใช้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มาปรับใช้กับ พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาเทศบาล “โดยอนุโลม” โดยมีเหตุผลเพื่อให้พนักงานครูและบุคลากร ทางการศึกษาเทศบาลมีระบบการบริหารงานบุคคลสอดคล้อง รวดเร็ว และเสมอภาค ซึ่งไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน การบริหารงานบุคคลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่คณะกรรมการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนด

๕. ประกาศ ก.ท. เรื่อง ตำแหน่งและวิทยฐานะพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาเทศบาล (เพิ่มเติม) ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ได้ประกาศใช้มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง “ครูผู้ดูแลเด็ก” และกำหนด คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งด้านคุณวุฒิไว้ว่า

“มีคุณวุฒิไม่ต่างกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอกหรือทางอื่นที่ ก.ท. กำหนด เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้”

ทั้งนี้ ข้อมูลอันเป็นข้อเท็จจริงข้างต้นบอกได้ว่า คุณวุฒิที่เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งพนักงานครุและบุคลากรทางการศึกษา ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๐ และลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ กำหนด คุณวุฒิอันเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” กับตำแหน่ง “ครูผู้ดูแลเด็ก” มีความซัดเจน และสอดคล้องในทางเดียวกันทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและความหมาย กล่าวคือ ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่างกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือทางอื่นที่ ก.ท. กำหนด เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้

ส่วนประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๒ ให้นำมาตรฐาน หลักเกณฑ์ข้าราชการครุและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการมาใช้ “โดยอนุโลม” กับพนักงานครุและบุคลากรทางการศึกษา เทศบาลก็มีความซัดเจนทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและความหมายเช่นเดียวกัน กล่าวคือ ถ้ากระทรวงศึกษาธิการ (ก.ค. (เดิม) หรือ ก.ค.ศ.) รับรองและกำหนดคุณวุฒิได้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครุและบุคลากร ทางการศึกษาก็นำมานุโลมใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งพนักงานครุและบุคลากรทางการศึกษาเทศบาลด้วย ดังเหตุผลที่กล่าวข้างต้นกรณีนี้สำนักงาน ก.ท. ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นท ๐๘๐๘.๔/๑๗๓๓ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับคุณวุฒิที่ ก.ค. รับรอง และกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ตามหนังสือ สำนักงาน ก.ค. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๑๐๓๕/๑๗๓๕ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๑ และหนังสือสำนักงาน ก.ค. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๑๓๐๕/๑๗๒๔ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๑ โดยรับรองคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาใน ๗ สาขา และกำหนดให้ ปริญญาตรีอื่นที่มีใช้คุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาใน ๗ สาขา แต่มีประกาศนียบัตรต่าง ๆ จำนวน ๒๒ รายการ เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครุ ให้นำมานุโลมใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งพนักงานครุ เทศบาลตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” ด้วย จึงเกิดเป็นคำมาว่า ทำไมไม่นำมานุโลมใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง “ครูผู้ดูแลเด็ก” ทั้ง ๘ คณ จึงมีประเด็นต้องพิเคราะห์ให้ได้ค่าตอบว่า “การนำมานุโลมใช้นั้นมีขอบเขตเพียงใด”

๑. การอนุโลม

การอนุโลมในทางกฎหมาย^๑ เป็นการบัญญัติให้นำบทบัญญัติของกฎหมายอื่นมาใช้บังคับ โดยอนุโลมกับกฎหมายอีกฉบับหนึ่งเป็นหลักปฏิบัติที่ยอมรับและนำไปใช้อย่างแพร่หลาย โดยนำบทบัญญัติ ที่ได้มีการนำมาใช้บังคับแล้ว และไม่เคยเกิดปัญหามาใช้บังคับแทนการคิดบทบัญญัติขึ้นใหม่ ซึ่งอาจไม่ครบถ้วน ในทางปฏิบัติบ่อยครั้งมีการกำหนดให้นำบทบัญญัติของกฎหมายอื่นมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทำให้กฎหมาย สามารถผ่านการพิจารณาของรัฐสภาได้โดยง่ายปราศจากความยุ่งยากทางการเมือง จึงมีประโยชน์ในด้านประหยัดเวลา การร่างกฎหมาย ลดปริมาณของบทกฎหมาย โดยไม่ต้องบัญญัติซ้ำซ้อนในเรื่องที่มีความซ้ำซ้อน สำหรับการนำมานุโลมใช้ จะมีขอบเขตเพียงใด มีหลักในการพิจารณาใน ๒ องค์ประกอบทั้งที่เป็นหลักการและหลักเกณฑ์ ดังนี้

องค์ประกอบที่หนึ่ง : หลักการการอนุโลม

หลักการ มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๕ ว่า สาระสำคัญ ที่ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ และเมื่อสาระสำคัญการอนุโลมในทางกฎหมายเป็นการนำบทบัญญัติของกฎหมายอื่น มาใช้บังคับโดยอนุโลมกับกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง แต่สาระสำคัญการอนุโลมกรณีของเรื่องที่เป็นปัญหานี้เป็นการนำคุณวุฒิ อันเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครุ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งพนักงานครุและบุคลากร ซึ่งจะยึดถือเป็นแนวปฏิบัติอย่างใดนั้นควรรีบมายกจัดตั้ง องค์กรไม่ว่าจะเป็นเทศบาล กระทรวงศึกษาธิการ หรือองค์กรอื่นใด ก็เพื่อดำเนินกิจการอันเป็นภารกิจในความรับผิดชอบ ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ด้วยบุคลากรขององค์กร โดยมีหลักการหรือกฎหมายเป็นแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการ บุคลากรไว้ ๒ ประการ คือ

^๑ ปกรณ์ นิลประพันธ์, นักร่างกฎหมาย : เกร็ดการร่างกฎหมาย ๑ : การนำบทบัญญัติ ของกฎหมายอื่นมาใช้บังคับโดยอนุโลม

๑. การกำหนดจำนวนตำแหน่งและการจำแนกตำแหน่ง^๒

การกำหนดจำนวนตำแหน่งบุคลากรเพื่อรับรองการปฏิบัติงานในองค์กรว่าความมีจำนวนเท่าใด พิจารณาจากปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบมากหรือน้อยเท่าใด แล้วนำไปทำการจำแนกตำแหน่ง ว่า ต้องมีตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด พิจารณาจากการกิจที่เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณภาพความยุ่งยากซับซ้อน ของงาน โดยต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความไม่ซ้ำซ้อนและประหยัดเป็นหลัก แต่ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ต่อกรณีซึ่งดันปรากฏว่า ก.ท. จำแนกตำแหน่งสายงานการสอน เป็น ๔ ตำแหน่ง ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็ก หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ช่วย และครู ส่วนกระทรวงศึกษาธิการจำแนกตำแหน่งสายงานการสอน ประกอบด้วย ครูผู้ช่วย และครู โดยไม่มีตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๒. มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง^๓

มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ถือเป็นหลักการที่เป็นกฎหมายลูกนบที่อนุบัญญติ ที่ใช้บังคับสำหรับเป็นบรรทัดฐานในการจำแนกตำแหน่ง เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลด้านการสร้างบุคคล เข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง การย้าย การโอน การเลื่อนข้าราชการ โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่ ความรับผิดชอบและคุณภาพของงาน มีสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบหลัก เป็นการกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบซึ่งตำแหน่งนั้น ๆ ต้องปฏิบัติ คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเป็นการกำหนดเกี่ยวกับ คุณสมบัติของบุคคลที่จะดำรงตำแหน่ง ประกอบด้วย คุณวุฒิที่เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ ของตำแหน่ง ความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะที่จำเป็น สำหรับตำแหน่งในการปฏิบัติงาน

เมื่อกระทรวงศึกษาธิการกำหนดและจำแนกตำแหน่งสายงานการสอนให้มีเฉพาะตำแหน่ง ครูผู้ช่วยกับตำแหน่งครู การจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งโดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบหลัก คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะที่จำเป็น จึงเป็นการจัดทำ มาตรฐานกำหนดตำแหน่งสำหรับตำแหน่งครูผู้ช่วยกับตำแหน่งครู อันเป็นความมุ่งหมายหรือเจตนาภารมณ์ ที่จะให้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับตำแหน่งสายงานการสอนที่ได้จำแนกตำแหน่งไว้และมีอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กกับตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการมิได้กำหนดและจำแนก ตำแหน่งไว้ จึงไม่มีภารกิจที่เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณภาพ ความยุ่งยากซับซ้อน และประสิทธิภาพ ประสิทธิผลที่ต้องการให้บังเกิดเพื่อนำไปจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งสำหรับใช้ในการบริหารงานบุคคลได้

ดังนั้น จากข้อเท็จจริงดังกล่าวนำมาสรุปเป็น “หลักการการอนุโลม” ได้ว่า สาระสำคัญตามที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด คือ ตำแหน่งครูผู้ช่วยกับตำแหน่งครู การที่ ก.ค. (เดิม) รับรองคุณวุฒิปริญญาตรี ทางการศึกษาใน ๗ สาขาและกำหนดให้คุณวุฒิปริญญาตรีอื่นที่มิใช่ปริญญาตรีทางการศึกษาใน ๗ สาขา แต่มีประกาศนียบัตรต่าง ๆ จำนวน ๒๒ รายการ เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู ย่อมมี เจตนาภารมณ์เป็นแนวปฏิบัติได้เฉพาะตำแหน่งครูผู้ช่วยกับตำแหน่งครู ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ได้จำแนกตำแหน่งไว้ และมีอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการ

^๒ สำนักงาน ก.พ. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ สรุปสาระสำคัญ และอธิบายรายมาตรา . ๒๕๕๑

รายงาน อุปการะกุล . ห้าสิบหกคำเฉลยความสงสัยเกี่ยวกับระเบียบข้าราชการพลเรือน . ๒๕๕๗

^๓ เพียง

องค์ประกอบที่สอง : หลักเกณฑ์การอนุโลม

หลักเกณฑ์ มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ ว่า หลักที่กำหนดไว้เพื่อใช้วินิจฉัยและปฏิบัติตาม แท้จริงแล้วการอนุโลมหรือถ้อยคำในกฎหมายจะใช้คำว่า “โดยอนุโลม” ได้มีการนิยามให้ความหมายและคำวินิจฉัยโดยองค์กรที่มีอำนาจสามารถนำมาเป็นแนวปฏิบัติดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นหนังสือที่มีความสำคัญในการใช้ภาษาไทย เพื่อให้การอ่าน การให้ความหมายมีมาตรฐานก่อให้เกิดเอกสารพินัยกรรมในด้านภาษาอันเป็นวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติ ให้ความหมายของคำ “อนุโลม” หมายถึง นำมาใช้อาศัยหลักการอย่างเดียวกัน

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่) เรื่องเร็ว ที่ ๒๗/๒๕๔๕ สรุปได้ว่า การอนุโลมต้องตีความโดยเคร่งครัด เพราะเป็นการอนุโลมเอาบทัญญัติของกฎหมายอื่นมาใช้เท่านั้น ซึ่งต้องไม่ขัดต่อหลักกฎหมายที่นำมาอนุโลมใช้ โดยคณะกรรมการต้องมีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ให้ปฏิบัติ เป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกานี้

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๔๕๙/๒๕๔๐ สรุปได้ว่า การอนุโลมต้องแปลความโดยเคร่งครัด

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๘/๒๕๔๗ สรุปได้ว่า การอนุโลมต้องไม่ขัดหรือแย้งกับ หลักการและเจตนาرمณ์ของกฎหมายที่ให้มีการอนุโลมนั้น โดยคำพิพากษานี้เป็นการพิจารณาด้วยวิธี การสอบสวนวินัยของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งการแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยกำหนดให้นำ หลักเกณฑ์ของ ก.พ. ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๔๐) มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้แต่งตั้ง ปลัดกระทรวงกลาโหมซึ่งมิได้เป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือนเป็นประธานกรรมการ จึงเป็นการออกคำสั่ง ที่ไม่ถูกต้อง

ดังนั้น จากการนิยามให้ความหมายและคำวินิจฉัยขององค์กรที่มีอำนาจ สามารถนำมาสรุป เป็น “หลักเกณฑ์การอนุโลม” ได้ว่า การนำมาอนุโลมใช้ต้องตีความโดยเคร่งครัดและจำกัดขอบเขต โดยไม่ขัดหรือแย้งกับหลักการและเจตนาرمณ์ของกฎหมายหรือข้อกำหนดที่นำมาอนุโลมใช้

เนื้อประกายข้อเท็จจริงว่า หลักการการอนุโลมต่อกรณีนี้ คือ กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตำแหน่งสายงานการสอนและจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งครุภูษ์ช่วยกับตำแหน่งครุ ถือได้ว่า เป็นสาระสำคัญที่ต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ ดังนั้น การที่ ก.ค. (เดิม) รับรองคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ใน ๗ สาขา และกำหนดให้คุณวุฒิปริญญาตรีอื่นที่มิใช่ปริญญาตรีทางการศึกษาใน ๗ สาขา แต่มี ประกาศนียบัตรต่าง ๆ จำนวน ๒๒ รายการ เป็นคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งข้าราชการครุ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๑๓๐๕/๑๗๕ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๑ และหนังสือสำนักงาน ก.ค. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๑๓๐๕/๒๒๔ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๑ การรับรองและกำหนดคุณวุฒิดังกล่าวสามารถนำไปใช้เป็น คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครุ ตำแหน่งครุภูษ์ช่วยกับตำแหน่งครุ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และตามหลักเกณฑ์การอนุโลม ก.ท. อาจนำมาอนุโลมให้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งพนักงานครุเทศบาล ตำแหน่งครุภูษ์ช่วยกับตำแหน่งครุ ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับข้าราชการครุ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้

หากจะนำมาอนุโลมใช้กับพนักงานครุเทศบาล ตำแหน่งครุภูษ์ดูแลเด็กกับตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้องพิจารณาจากหลักการการอนุโลมจะพบว่า การจำแนกตำแหน่งและจัดทำมาตรฐาน กำหนดตำแหน่งอันเป็นสาระสำคัญที่เป็นข้อกำหนดไว้ไม่ตรงกัน กล่าวคือ ข้าราชการครุ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีตำแหน่งครุภูษ์ช่วยและตำแหน่งครุ ในขณะที่พนักงานครุเทศบาล ก.ท. กำหนดให้มีตำแหน่งครุภูษ์ดูแลเด็ก ตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำแหน่งครุภูษ์ช่วย และตำแหน่งครุ ซึ่งตำแหน่งดังกล่าวถือได้ว่า เป็นสาระสำคัญ ประกอบกับหลักเกณฑ์การอนุโลมมีแนวปฏิบัติว่า

“การนำอนุโลมใช้ต้องตีความโดยเคร่งครัดและจำกัดขอบเขตโดยไม่ขัดหรือแย้งกับหลักการและเจตนาการณ์ของกฎหมายหรือข้อกำหนดที่นำมาอนุโลมใช้”

เมื่อกระทรวงศึกษาธิการกำหนดตำแหน่งสายงานการสอน ประกอบด้วย ตำแหน่งครูผู้ช่วย กับตำแหน่งครู ถือได้ว่าเป็นสาระสำคัญเป็นข้อกำหนดตามความในหลักการการอนุโลม การที่ ก.ค. (เดิม) รับรอง และกำหนดคุณวุฒิให้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู ย่อมมีเจตนาการณ์ให้เป็นแนวปฏิบัติได้เฉพาะตำแหน่งครูผู้ช่วยกับตำแหน่งครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ องค์กรหรือหน่วยงานใดจะนำมาอนุโลมใช้ ต้องใช้กับตำแหน่งครูผู้ช่วยกับตำแหน่งครูเช่นเดียวกัน จึงจะสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การอนุโลม เหตุผล ประการต่อมา คือ เป็นไปได้ที่ ก.ค. (เดิม) จะรับรองและกำหนดคุณวุฒิใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับ ตำแหน่งครูผู้ช่วยและเด็กกับตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อไว้ เพื่อให้ ก.ท. นำมาอนุโลมใช้ทั้ง ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการไม่ได้จำแนกตำแหน่งและกำหนดมาตรฐานกำหนดตำแหน่งไว้

ประการสำคัญ การตีความอนุโลมขยายออกไปให้รวมถึงตำแหน่งครูผู้ช่วยและเด็กกับตำแหน่ง หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ไม่มีอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการ ย่อมเป็นการแปลเจตนาการณ์ เกินความประสงค์ที่กระทรวงศึกษาธิการพึงมี จึงเป็นการขัดหรือแย้งกับหลักการการอนุโลมและไม่เป็น การตีความโดยเคร่งครัดและจำกัดขอบเขต จึงเป็นการขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์การอนุโลมอีกด้วย

เนื่องอื่นใด ก.ท. ไม่เคยกำหนดคุณวุฒิอื่นใดให้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ครูผู้ช่วยและเด็กกับตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นอกจากคุณวุฒิไม่ต่างกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา ทุกสาขาวิชาเอก เมื่อข้อเท็จจริงเป็นเช่นนี้คุณวุฒิที่เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ช่วยและเด็ก กับตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงมีได้เฉพาะคุณวุฒิไม่ต่างกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอก เท่านั้น

ดังนี้ คุณวุฒิปริญญาตรีอื่นที่มิใช่ปริญญาตรีทางการศึกษาใน ๗ สาขา แต่มีประกาศนียบัตรต่าง ๆ จำนวน ๒๖ รายการ ที่ ก.ค. (เดิม) กำหนดให้ใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งข้าราชการครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ไม่สามารถนำมาใช้โดยอนุโลมเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ช่วยและเด็กกับตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ตามหลักการการอนุโลมและหลักเกณฑ์การอนุโลม(เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๘/๒๕๔๗) บุคคลทั้ง ๙๙ คน จึงมีคุณวุฒิไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ช่วยและเด็ก

๒. หลักนิติธรรม

โดยที่ ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ พิจารณาประเด็น ที่ร้องเรียนแล้วมีมติแจ้งตามหนังสือสำนักงาน ก.ถ. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๐๙.๒/๒๑ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ ว่าตามหลักนิติธรรม “สิ่งที่เหมือนกันควรจะได้รับการปฏิบัติอย่างเดียวกันหรือเท่าเทียมกัน” และแนะนำให้ ก.ท. และ ก.อบต. หารือ ก.ค.ศ.

ก่อนอื่นขอทำความเข้าใจเกี่ยวกับ “หลักนิติธรรม” มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า Rule of law ซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๙ ให้ความหมายว่า

“หลักพื้นฐานแห่งกฎหมายที่บุคคลทุกคนอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน”

ย่อมหมายความว่าบุคคลทุกคนต้องเคารพและยึดหลักนิติธรรมรวมถึง ก.ท. ด้วย แต่กรณี ของครูผู้ช่วยและเด็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้บรรจุและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วยและเด็กนับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๗ มีจำนวน ๒๗,๒๙๐ คน เป็นผู้มีคุณวุฒิไม่ต่างกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา ทุกสาขาวิชาเอก ซึ่งเป็นคุณวุฒิที่ ก.ท. ประกาศกำหนดเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ให้เป็นคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับตำแหน่งครูผู้ช่วยและเด็ก จำนวน ๒๗,๑๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๖๔ เป็นผู้มีคุณวุฒิคุณวุฒิปริญญาตรีอื่น ที่มิใช่ทางการศึกษาหรือสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และมีคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ป.ว.ค.) หรือคุณวุฒิ ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) หรือคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา หรือมีวุฒิบัตรวิชาชีพครู

หรือหนังสือรับรองรายวิชาชีพครูและกลุ่มวิชาชีพครู แล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นคุณวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา จึงเป็นคุณวุฒิที่ไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กตามประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ จำนวน ๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๖ กระจายอยู่ในพื้นที่ ๓๖ จังหวัด

การจะพิจารณาต่อกรณีนี้อย่างใดเพื่อให้เป็นไปตามหลักนิติธรรม ต้องย้อนกลับไปดู และทำความเข้าใจกฎที่เกี่ยวข้อง ในที่นี้ คือ ประกาศ ก.ท. ที่เป็นกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง พนักงานครูเทศบาล ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๐ และลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งกำหนดคุณวุฒิที่เป็น คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” กับตำแหน่ง “ครูผู้ดูแลเด็ก” ไว้สอดคล้องในทางเดียวกัน หรือเหมือนกันว่า

“มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอกหรือทางอื่นที่ ก.ท. กำหนดเป็น คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้”

ถือได้ว่า เป็นกฎที่มีข้อกำหนดเหมือนกับที่ ก.ถ. เรียกว่า สิ่งที่เหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” หรือตำแหน่ง “ครูผู้ดูแลเด็ก” ต้องได้รับการปฏิบัติที่เหมือนกันหรือเท่าเทียมกัน กล่าวคือ ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอกเหมือนกันหรือเท่าเทียมกัน แต่การที่ ก.ค. (เดิม) กำหนด คุณวุฒิปริญญาตรีอื่นที่มิใช่ทางการศึกษาใน ๗ สาขา แต่มีประกาศนียบัตรต่าง ๆ จำนวน ๒๒ รายการ นำมาอนุโลมใช้ได้กับพนักงานครูเทศบาล ตำแหน่งครูผู้ช่วย ตามประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ การนำมาอนุโลมใช้มีผลเป็นการเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้สมัครสอบแข่งขันหรือคัดเลือกเป็นกรณีมีเหตุพิเศษ ไม่ต้องสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเป็นพนักงานครูเทศบาลและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” ว่าจะใช้ คุณวุฒิตามประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๐ หรือจะใช้คุณวุฒิที่ ก.ค. (เดิม) กำหนดมาอนุโลมใช้เป็น คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ ก็ได้ แต่ไม่สามารถนำ มาอนุโลมใช้กับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กได้ เนื่องจากเป็นสิ่งที่ไม่เหมือนกัน เพราะกระทรวงศึกษาธิการจำแนก ตำแหน่ง และจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งเฉพาะตำแหน่งครูผู้ช่วยโดยไม่ได้จำแนกตำแหน่งและจัดทำ มาตรฐานกำหนดตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กตามที่ได้กล่าวไว้เป็นหลักการการอนุโลมและหลักเกณฑ์การอนุโลม จึงมีความที่ไม่เหมือนกันรวมอยู่ด้วย

อนึ่ง แม้ผลการวิเคราะห์จะออกมาเป็นเช่นนี้ แต่ก็อาจมีข้อสงสัยต่อไปอีกว่า สุดท้ายแล้ว ผู้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กก็สามารถย้ายไปดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วยได้นั้น ต้องเข้าใจถึงบริบท การบริหารงานบุคคลในส่วนของมาตรฐานกำหนดตำแหน่งซึ่งถือเป็นกฎหมายลูกบทหรืออนุบัญญัติ มีสาระสำคัญประการหนึ่ง คือคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเป็นเครื่องมือกลไกและหลักเกณฑ์ ในการบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับการรับสมัครบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ ต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นเป็นสำคัญ และเมื่อบุคคลนั้นเป็นข้าราชการแล้วก็จะมีการย้าย การโอน การเลื่อนระดับ/ตำแหน่ง ดังนั้น ถ้าผู้ใดมีคุณวุฒิตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งได้ผ่าน กระบวนการสรรหาและได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการหรือพนักงานเทศบาลแล้ว หากคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับตำแหน่งที่ตนได้รับบรรจุและแต่งตั้งตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอื่น ผู้นั้นก็สามารถ ย้ายหรือโอนไปดำรงตำแหน่งอื่นนั้นได้ เช่น บุคคลที่มีคุณวุฒิอันเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง “ครูผู้ดูแลเด็ก” ถูกต้อง ได้ผ่านกระบวนการสรรหาและได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการและแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่ง “ครูผู้ดูแลเด็ก” ครั้นต่อมาเมื่อตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” ว่างและคุณวุฒิอันเป็นคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กตรงตามคุณวุฒิที่กำหนดให้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ช่วย ครูผู้ดูแลเด็กผู้นั้นก็สามารถขอย้าย หรือโอนไปดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วยได้ และก็มิใช่เฉพาะตำแหน่งครูผู้ช่วย เท่านั้น หากคุณวุฒิที่ครูผู้ดูแลเด็กได้รับตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอื่น เช่น ตำแหน่งนักจัดการ งานทั่วไป นักจัดการงานทะเบียน ก็ขอบที่จะขอย้ายหรือโอนไปดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้ด้วย

ดังนั้น การที่ ก.ค. (เดิม) รับรองและกำหนดคุณวุฒิได้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู ย่อมมีเจตนาرمณ์ที่จะใช้กับตำแหน่งครูผู้ช่วยและตำแหน่งครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ หาก ก.ท.จ. จะนำมาอนุโลมใช้กับพนักงานครุเทศบาลก็ใช้ได้กับตำแหน่ง “ครูผู้ช่วยและครู” แต่ไม่สามารถนำมาใช้โดยอนุโลมกับพนักงานครุเทศบาล ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อให้เป็นการได้รับปฏิบัติอย่างเดียวกันหรือเท่าเทียมกันกับพนักงานครุเทศบาล ตำแหน่งครูผู้ช่วยได้ เพราะมีข้อจำกัดเรื่องการอนุโลม (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๘/๒๕๔๗) มิได้เกิดจากกฎหมายข้อกำหนดที่เหมือนกันแต่ได้รับการปฏิบัติไม่เป็นอย่างเดียวกันหรือไม่เท่าเทียมกันแต่ประการใด

ส่วนกรณีที่ ก.ค. แนะนำให้ ก.ท. และ ก.อ.บ.ต. หารือ ก.ค.ศ. ซึ่ง ก.ท. ในประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบด้วย และสำนักงาน ก.ท. ได้มีหนังสือ ที่ มหา ๐๘๐๙.๔/๖๗ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ หารือไปยัง ก.ค.ศ.

๓. แนวปฏิบัติของ ก.ค.ศ.

ก.ค.ศ. ได้ส่งคืนเรื่องที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหารือเพื่อทราบว่า การพิจารณาเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการประจำนั้น ๆ พร้อมทั้งแจ้งแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบคุณวุฒิของผู้สมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๑๓๓ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๑ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณารับรองคุณวุฒิ เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เฉพาะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เท่านั้น โดยคุณวุฒิที่ ก.ค.ศ. รับรองมิได้กำหนดว่า เป็นคุณวุฒิทางการศึกษาหรือทางใด และมิได้ให้เทียบเท่าคุณวุฒิได้

(๒) ก.ค.ศ. จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง โดยกำหนดคุณวุฒิอันเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” ความว่า

“มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือทางอื่นที่ ก.ค.ศ. กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้”

(๓) ปัจจุบัน ก.ค.ศ. มิได้นำแนวปฏิบัติที่ ก.ค.(เดิม) กำหนด (คุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาใน ๗ สาขา หรือ ปริญญาตรีอื่นที่มิใช่ปริญญาตรีทางการศึกษาใน ๗ สาขา แต่มีประกาศนียบัตรต่าง ๆ จำนวน ๒๒ รายการ เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู) มาใช้พิจารณาคุณวุฒิของผู้สมัคร

ทั้งนี้ แนวทางปฏิบัติ ของ ก.ค.ศ. เป็นการเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติของ ก.ค.(เดิม) โดยสื้นเชิง เมื่อกรณีเป็นเช่นนี้แนวปฏิบัติของ ก.ค.(เดิม) มีสภาพเป็นเช่นใด พิจารณาได้จากหลักทฤษฎีพื้นฐาน การใช้กฎหมายที่ว่า กฎหมายเรื่องเดียวกันหากมีการซ้ำซ้อนกันและมิได้บัญญัติว่า ให้ใช้อับบันไดให้ถือว่าต้องใช้อับบันที่บัญญัติขึ้นภายหลัง ในที่นี้ต้องถือเอามาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.ค.ศ. ได้จัดทำขึ้นในภายหลัง โดย ก.ค.ศ. ซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง เป็นการกำหนดคุณวุฒิใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ช่วยขึ้นใหม่ มีข้อความเช่นเดียวกับคุณวุฒิอันเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ช่วยตามประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๐ และคล้ายคลึงกับคุณวุฒิอันเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กตามประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ และแจ้งว่าแนวปฏิบัติที่ ก.ค.(เดิม) กำหนด ก.ค.ศ. มิได้นำมาใช้พิจารณาคุณวุฒิของผู้สมัครย่ออีกเป็นเหตุผลว่า แนวปฏิบัติที่ ก.ค.(เดิม) รับรองปริญญาตรีทางการศึกษาใน ๗ สาขา หรือปริญญาตรีอื่นที่มิใช่ทางการศึกษาใน ๗ สาขาแต่มีประกาศนียบัตรต่าง ๆ จำนวน ๒๒ รายการ ให้ใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครูไม่มีสภาพบังคับอีกต่อไป

ดังนั้น แนวปฏิบัติที่ ก.ค. (เดิม) รับรองและกำหนด ก.ท. ไม่อาจนำมาอนุโลมใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งพนักงานครุเทศบาล ตำแหน่งครุกับตำแหน่งครุผู้ช่วยได้ อีกทั้งปัจจุบันไม่มีสภาพบังคับเปรียบได้กับข้อเท็จจริงนี้ไม่มีอยู่จริงที่จะนำมาอนุโลมได้ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๑๓๓ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๒ และقرارแจ้ง ก.ท.จ. กับเทศบาลทราบ พร้อมทั้งยกเลิกแนวทางปฏิบัติที่ได้ซักซ้อมตามหนังสือสำนักงาน ก.ท. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๑๔๓๓ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ ด้วย

ส่วนที่ ๒ : ความเห็น

๒.๑ ความเห็นสืบเนื่องจากบทวิเคราะห์

จากบทวิเคราะห์บุคคลทั้ง ๔ คน มีคุณวุฒิไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครุผู้ดูแลเด็ก นำมาจัดทำความเห็นได้ ๕ ประเด็น คือ

ประเด็นที่หนึ่ง: เหตุแห่งปัญหาคืออะไร

บุคคลทั้ง ๔ คน ได้รับการบรรจุเป็นพนักงานครุเทศบาลและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครุผู้ดูแลเด็ก โดยการสรรหาด้วยวิธีการคัดเลือกรณีมีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขัน ตามประกาศ ก.ท. เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกรณีมีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขันสำหรับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครุผู้ดูแลเด็กเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานครุเทศบาล ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ได้กำหนดคุณสมบัติผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกรณีมีเหตุพิเศษ เพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครุผู้ดูแลเด็ก ดังนี้

(๑) ดำรงตำแหน่งครุผู้ดูแลเด็กและ/หรือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งจัดจ้างโดยยงบประมาณเงินอุดหนุนจากรัฐและจากเงินรายได้ของห้องถันติดต่อกันมาแล้วมีน้อยกว่า ๓ ปี และ

(๒) เป็นผู้มีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามประกาศ ก.ท. เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเบื้องต้นสำหรับพนักงานเทศบาล ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ และ

(๓) เป็นผู้มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่จะบรรจุแต่งตั้ง

เมื่อรณีเป็นเช่นนี้ เหตุใดบุคคลทั้ง ๔ คน ซึ่งมีคุณวุฒิปริญญาตรีอื่นที่มิใช่ปริญญาตรีทางการศึกษาใน ๗ สาขา แต่มีประกาศนียบัตรต่าง ๆ จำนวน ๒๒ รายการ อันเป็นคุณวุฒิที่ไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครุผู้ดูแลเด็ก จึงสมควรคัดเลือกในตำแหน่ง “ครุผู้ดูแลเด็ก” น่าจะมีเหตุมาจาก ๒ กรณี ได้แก่

กรณีที่หนึ่ง : เหตุจากกฎ

กฎในที่นี้ คือ ประกาศและหนังสือสั่งการ ประกอบด้วย

๑. ประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๐ ประกาศใช้มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง “ครุผู้ช่วย” และประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ประกาศใช้มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง “ครุผู้ดูแลเด็ก” โดยกำหนดคุณวุฒิเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งสอดคล้องในทางเดียวกัน คือ

“มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอกหรือทางอื่นที่ ก.ท. กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้”

๒. ประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ ให้นำมาตรฐาน หลักเกณฑ์และหนังสือสั่งการที่ใช้กับข้าราชการครุและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มาปรับใช้กับพนักงานครุและบุคลากรทางการศึกษาเทศบาล “โดยอนุโลม”

๓. ประกาศรับสมัครคัดเลือกรณีมีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขัน เพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานเทศบาลและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง “ครุผู้ดูแลเด็ก” ได้กำหนดคุณวุฒิที่ใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งว่า

“มีคุณวุฒิไม่ต่างกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอกหรือทางอื่นที่ ก.ท. กำหนด เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้”

ในประกาศเดียวกันนี้ ยังได้กำหนดหน้าที่ให้ผู้สมัครคัดเลือกต้องปฏิบัติ คือ

“ให้ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกตรวจสอบและรับรองตนของเป็นผู้มีคุณสมบัติครบ ตามประกาศรับสมัครคัดเลือก หากภายหลังปรากฏว่า ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกรายได้มีคุณสมบัติ ไม่ครบถ้วนจะถือว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการรับสมัครคัดเลือก”

ข้อความดังกล่าว นอกจากจะมีอยู่ในประกาศรับสมัครคัดเลือกแล้วยังไปปรากฏอยู่ในใบสมัคร เพื่อให้ผู้สมัครตรวจสอบและรับรองตนของ นอกจากนี้ในใบสมัครยังมีข้อความเพิ่มเติมเป็นการยืนยันว่า

“หากข้อความดังกล่าวไม่เป็นความจริงจะไม่เรียกร้องสิทธิใด ๆ ในการคัดเลือก และบรรจุแต่งตั้ง”

๔. หนังสือสำนักงาน ก.ค. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๑๓๐๕/๑๗๕ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๑ และหนังสือสำนักงาน ก.ค. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๑๓๐๕/๒๒๔ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๑ ก.ค. รับรองคุณวุฒิ ปริญญาตรีทางการศึกษาใน ๗ สาขา และกำหนดให้คุณวุฒิปริญญาตรีอื่นที่มิใช่ทางการศึกษาใน ๗ สาขา แต่มีประกาศนียบัตรต่าง ๆ จำนวน ๒๒ รายการ ให้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู

๕. หนังสือสำนักงาน ก.ท. ด่วนที่สุด ที่ มหา ๐๘๐๙.๔/๑๔๓ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๙ ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติการตรวจสอบคุณวุฒิบรรจุและแต่งตั้งเป็นครู โดยให้คุณวุฒิที่ ก.ค. รับรองและกำหนด เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับ ตำแหน่งพนักงานครูเทศบาล ตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย”

จากข้อเท็จจริงข้างต้นเห็นได้ว่า กฎที่เป็นประกาศ ก.ท. ประกาศรับสมัครคัดเลือกและ หนังสือสำนักงาน ก.ท. มีความสอดคล้องตรงกัน ซัดเจนไม่ซับซ้อน บุคคลโดยทั่วไปสามารถเข้าใจได้ และเมื่อ ก.ท. มิได้กำหนดคุณวุฒิอื่นหรือทางอื่นให้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ช่วยแล้วเด็ก ดังนั้น ครูผู้ช่วยแล้วเด็ก จึงต้องมีคุณวุฒิไม่ต่างกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอกเท่านั้น แต่เมื่อ ก.ท. ได้มีประกาศ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๙ ให้นำมาตรฐาน หลักเกณฑ์และหนังสือสั่งการที่ใช้กับข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มาปรับใช้กับพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาเทศบาล “โดยอนุโลม” ซึ่งจะนำมาใช้บังคับโดยอนุโลมได้เฉพาะกับตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” และตำแหน่ง “ครู” โดยไม่สามารถนำอนุโลมใช้ได้กับตำแหน่ง “ครูผู้ช่วยแล้วเด็ก” ดังผลการวิเคราะห์ที่ผ่านมา แต่เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบกฎหมายและผู้สมัครคัดเลือกมีความเข้าใจดังนี้

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกฎหมาย

ในการนี้ มีข้อเท็จจริงอ้างวัดน้ำเส่าน้ำที่ ๘๘๐๒๒/๔๔๔๒ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ และจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ บร ๐๐๒๓.๒/๑๔๔๒ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๑ ขอให้ชະลອກการดำเนินการตามมติ ก.ท. ในการประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ โดยอ้างว่า บุคคลทั้ง ๘๘ ราย มีคุณวุฒิ ไม่ต่างกว่าปริญญาตรีทางอื่นที่ ก.ท. กำหนดเป็นคุณสมบัติของตำแหน่งนี้ โดยดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.ท. ด่วนที่สุดที่ มหา ๐๘๐๙.๔/๑๔๓ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๙ ข้อเท็จจริงจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกฎหมาย จังหวัดสระบุรี สุพรรณบุรี อ้างทาง อำนาจเจริญ ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีผู้สมัครคัดเลือกและได้รับการบรรจุ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วยแล้วเด็ก โดยมีคุณวุฒิไม่ต่างกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอก อันเป็นคุณวุฒิตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ช่วยแล้วเด็ก ตามประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๒ และข้อเท็จจริงจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกฎหมายจังหวัดน้ำเส่าน้ำที่ ๘๘๐๒๒/๔๔๔๒ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นจังหวัด ที่มีผู้สมัครคัดเลือกและได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วยแล้วเด็ก โดยมีคุณวุฒิปริญญาตรี ทางอื่นแต่มีประกาศนียบัตรต่าง ๆ จำนวน ๒๒ รายการประกอบ อันเป็นคุณวุฒิที่ไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะ

สำหรับตำแหน่งที่อ้างว่า เป็นไปตามประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ เรื่องการอนุโลม ซึ่งไม่สามารถนำมารอนุโลมใช้ได้กับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก มีข้อเท็จจริงที่สอดคล้องกันว่า

(๑) การตรวจสอบคุณวุฒิอันเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ได้ตรวจสอบว่า ผู้สมัครคัดเลือกมีคุณวุฒิตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก คือ มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา ทุกสาขาวิชาเอกหรือมีคุณวุฒิปริญญาตรีทางอื่น แต่มีประกาศนียบัตรต่าง ๆ จำนวน ๒๒ รายการประกอบหรือไม่

เมื่อผู้สมัครคัดเลือกมีคุณวุฒิใดคุณวุฒินี้ใน ๒ คุณวุฒิข้างต้นก็ถือว่า ผู้สมัครคัดเลือกคนนั้น มีคุณวุฒิตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก และมีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกได้

(๒) การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือก ได้ตรวจสอบว่า ผู้สมัครคัดเลือกได้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กและ/หรือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งได้จัดจ้างโดยงบประมาณเงินอุดหนุนจากรัฐและจากเงินรายได้ของห้องถินติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือไม่

เมื่อผู้สมัครคัดเลือกมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกผู้นั้นก็มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกได้

(๓) การดำเนินการสรรหาครูผู้ดูแลเด็กด้วยวิธีการคัดเลือกรณีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขันที่ผ่านมาการร้องเรียนเกี่ยวกับคุณวุฒิหรือไม่

การดำเนินการสรรหาครูผู้ดูแลเด็กด้วยวิธีการคัดเลือกรณีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขันที่ผ่านมา ไม่มีผู้ได้ร้องเรียนเกี่ยวกับคุณวุฒิปริญญาตรีทางอื่น แต่มีประกาศนียบัตรต่าง ๆ จำนวน ๒๒ รายการ ว่า เป็นคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กแต่ประการใด

กล่าวโดยสรุปก็คือ การตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกฎหมายว่า ผู้สมัครคัดเลือกทุกรายมีคุณวุฒิตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกฎหมายเข้าใจ และมีคุณสมบัติของผู้สมัครตรงตามคุณสมบัติผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือก และการดำเนินการไม่มีผู้ร้องเรียนเกี่ยวกับคุณวุฒิแต่ประการใด

สำหรับกรณีผู้สมัครคัดเลือกและได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง อาจเป็นพระในชั้นการจัดจ้างเป็นพนักงานจ้างให้ดำรงตำแหน่งผู้ดูแลเด็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน เป็นผู้ที่ได้รับคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาตามประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ จึงไม่ได้ใช้คุณวุฒิที่เป็นการอนุโลมตามประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ มาเป็นหลักฐานในการสมัครคัดเลือก

ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือก

ปรากฏเอกสารหลักฐานจากผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ด้วยวิธีการคัดเลือกรณีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขันจำนวน ๒๔ คน มีข้อเท็จจริงที่สอดคล้องกันว่า ผู้ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีทางอื่นที่มิใช่ทางการศึกษา แต่มีคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ป.ว.ค.) หรือคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) หรือคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา หรือมีคุณวุฒิบัตรวิชาชีพครู หรือหนังสือรับรองรายวิชาชีพครูและกลุ่มวิชาชีพครู อันเป็นคุณวุฒิตามที่ ก.ค. (เดิม) กำหนด ซึ่งประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ ให้อนุโลมน้ำ마ตรฐานหลักเกณฑ์และหนังสือสั่งการที่ใช้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มาปรับใช้กับพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาเทศบาลโดยอนุโลม และได้มีการนำมารอนุโลมใช้กับพนักงานครูเทศบาล ตำแหน่งครูผู้ช่วยแล้ว ทำให้เข้าใจว่า ตนมีคุณสมบัติที่จะสมัครคัดเลือกในตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กได้เช่นเดียวกัน

ความเห็น เหตุแห่งปัญหาอาจมีจากการเข้าใจผิดพลาดในกฎ ทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกฎหมายและผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือก เนื่องจากกฎที่เป็นประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ ซึ่งให้นำมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และหนังสือสั่งการที่ใช้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มาปรับใช้กับพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาเทศบาล “โดยอนุโลม” โดยเข้าใจว่า ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกที่มีคุณวุฒิตามที่ ก.ค. (เดิม) กำหนดให้เป็นผู้มีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ข้าราชการครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและ ก.ท. นำมาอนุโลมใช้กับพนักงานครูเทศบาล ตำแหน่งครูผู้ช่วย ตามหนังสือสำนักงาน ก.ท. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๑๔๓๓ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ ย้อนนำมานอนุโลม ใช้กับบุคคลทั้ง ๔๙ คน ซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับครูผู้ช่วย สามารถนำมาใช้ในการสมัครคัดเลือก ในตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กได้ ทั้งที่คุณวุฒิที่ ก.ค. (เดิม) รับรองและกำหนดให้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ข้าราชการครู โดย ก.ท. สามารถนำมาอนุโลมใช้ได้เฉพาะกับพนักงานครูเทศบาล ตำแหน่งครูผู้ช่วย ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีในกระทรวงศึกษาธิการ และการอ้างหนังสือสำนักงาน ก.ท. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๑๔๓๓ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ ที่เป็นการซักซ้อมแนวทางเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณวุฒิโดยอนุโลมน้ำข้อกำหนดของ ก.ค. (เดิม) มาปรับใช้กับตำแหน่งครูผู้ช่วย ซึ่งขณะนั้นเทศบาลยังไม่มีตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ต่อมาหลังจากนั้นประมาณ ๔ ปี ก.ท. ได้ประกาศใช้มาตรฐานกำหนดตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ กำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งด้านคุณวุฒิไว้ว่า “มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอก หรือทางอื่นที่ ก.ท. กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้” แต่ ก.ท. ไม่เคยกำหนดคุณวุฒิทางอื่น เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก คงมีเพียงประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ ที่ได้ประกาศก่อนหน้านี้เกี่ยวกับการ “อนุโลม” ใช้มาตรฐานหลักเกณฑ์ ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่ใช้กับ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มาปรับใช้กับพนักงานครูและบุคลากร ทางการศึกษาเทศบาล ซึ่งนำมาอนุโลมใช้ได้กับพนักงานครูเทศบาลในตำแหน่งครูผู้ช่วยและตำแหน่งครูเท่านั้น แต่ไม่สามารถนำมาอนุโลมใช้กับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ที่ไม่ในกระทรวงศึกษาธิการได้ เพราะไม่ต้องด้วยหลักการ การอนุโลมและหลักเกณฑ์การอนุโลมที่เคราะห์หัวข้างต้น จึงเป็นการไปล่วงรู้ เข้าใจและเชื่อในข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญที่ไม่มีอยู่จริงในกฎ

ประการสำคัญการออกกฎหมายที่เป็นประกาศ ก.ท. กระทำโดย ก.ท. ซึ่งมีอำนาจตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และมีความชัดเจนไม่ซับซ้อน ข้อสำคัญ คือ ตีความ ‘ได้นัยเดียวยไม่สามารถตีความได้หลายนัย แต่ที่เป็นปัญหาเกิดจากความเข้าใจผิดในการนำแนวปฏิบัติ ที่ ก.ค. (เดิม) กำหนดมาอนุโลมใช้กับครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งไม่ต้องด้วยหลักการการอนุโลมและหลักเกณฑ์การอนุโลม’

กรณีที่สอง : เหตุจากสถานะ

เมื่อบุคคลทั้ง ๔๙ คน ได้รับการบรรจุเป็นพนักงานครูเทศบาลและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ครูผู้ดูแลเด็ก โดยการสรรหาด้วยวิธีการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขันตามประกาศ ก.ท. ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ กำหนดคุณสมบัติไว้ประการหนึ่ง คือ

“ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กและ/หรือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งจัดจ้างโดยงบประมาณ เงินอุดหนุนจากรัฐและจากเงินรายได้ของท้องถิ่นติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี”

การสรรหาด้วยวิธีการเข่นนี้และกำหนดคุณสมบัติอย่างนี้เป็นการสรรหาในระบบปิด คือ สรรหาจากบุคคลซึ่งทำหน้าที่ผู้ดูแลเด็กและ/หรือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจัดจ้างโดยงบประมาณ เงินอุดหนุนจากรัฐ และจากเงินรายได้ของท้องถิ่นติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี อยู่แล้ว ประกอบกับบุคคลทั้ง ๔๙ คน ก่อนที่จะสมัครเข้ารับการคัดเลือกมีสถานะเป็นพนักงานจ้าง ดำรงตำแหน่งผู้ดูแลเด็กและตำแหน่งที่สมัครคัดเลือกเป็นตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก จึงเชื่อว่าตนเป็นผู้มีคุณวุฒิ

ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก การคัดเลือกเป็นเพียงกระบวนการเปลี่ยนสถานภาพจากพนักงานจ้างเป็นข้าราชการ

ปรากฏรายละเอียดในเอกสารหลักฐานผู้สมัครคัดเลือกจำนวน ๒๕ คน จากจังหวัด กำแพงเพชร ชุมพร นครราชสีมา นครสวรรค์ บุรีรัมย์ บึงกาฬ พิษณุโลก ยโสธร สุโขทัย สมุทรปราการ อุบลราชธานี แบบท้ายนี้

ความเห็น เหตุแห่งปัญหาอาจมาจากสถานะ เป็นเพราะการเชื่อสถานะของตนที่มีสถานะเป็นพนักงานจ้างดำรงตำแหน่งผู้ดูแลเด็กอยู่ก่อนแล้ว กับการสมัครคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นครูผู้ดูแลเด็กปฏิบัติหน้าที่ ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชั้นเดิม ย่อมมีคุณวุฒิอันเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเช่นเดียวกัน

ประเด็นที่สอง: เหตุแห่งปัญหาทำให้เกิดอะไร

โดยที่มาตรฐานกำหนดตำแหน่งมีสถานะเป็นกฎหมายลูกบุญญาติที่ใช้บังคับเป็นบรรทัดฐานในการบริหารงานบุคคลด้านการสรรหา การย้าย การโอน การเลื่อนข้าราชการ เมื่อมาตรฐานกำหนดตำแหน่งได้กำหนดคุณวุฒิสำหรับใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งไว้เป็นประการสำคัญ คุณวุฒิอันเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง จึงเป็นสาระสำคัญต่อการบริหารงานบุคคล แต่บุคคลทั้ง ๔๕ คน ได้รับการสรรหาแล้วบรรจุเป็นพนักงานครูเทศบาลและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กทั้งที่มีคุณวุฒิไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ถือได้ว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก โดยมีเหตุจากภัยที่เป็นการล่วงรู้ เข้าใจและเชื่อในข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ไม่มีอยู่จริงในกฎ และเหตุจากสถานะที่เป็นการเชื่อสถานะพนักงานจ้างและดำรงตำแหน่งผู้ดูแลเด็กอยู่ก่อนแล้วของตนกับการสมัครคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นพนักงานครูเทศบาลและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก มีคุณวุฒิอันเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเช่นเดียวกัน เมื่อกรณีเป็นเช่นนี้ การที่บุคคลทั้ง ๔๕ คน ลงนามรับรองการตรวจสอบคุณสมบัติ และยืนยันความถูกต้องไว้ในใบสมัครคัดเลือก จึงเกิดจากความเชื่อที่เป็นการเข้าใจผิด ย่อมถือได้ว่าเป็นการแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญ ซึ่งคำว่า “สำคัญผิด” คือ สำคัญว่าเป็นจริงในสิ่งที่เท็จสำคัญว่าเป็นเท็จในสิ่งที่จริง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า เชื่อไม่ต่องกับความเป็นจริง

ความเห็น การกระทำอันเนื่องจากเหตุแห่งปัญหาที่กล่าว จึงเป็นการแสดงเจตนา โดยสำคัญผิดในสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญ อนุโลมตามหลักการตีความ ซึ่งให้เพ่งเล็งถึงเจตนาอันแท้จริงยิ่งกว่าถ้อยคำ สำนวน หรือตัวอักษร ตามมาตรา ๑๗๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประเด็นที่สาม : ผลของปัญหาเป็นประการใด

เมื่อเทศบาลได้มีคำสั่งบรรจุบุคคลทั้ง ๔๕ คน ซึ่งขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง เนื่องจากมีคุณวุฒิปริญญาตรีอื่นที่มิใช่คุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาและไม่ได้รับการอนุมัติกเว้นจาก ก.ท. อยู่ก่อนหรือภายในระยะเวลาของการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขัน เป็นพนักงานครูเทศบาลและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก คำสั่งบรรจุบุคคลเป็นพนักงานครูเทศบาลและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก เป็นคำสั่งทางปกครอง มีความหมายตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๘ ความว่า

“(๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มิผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปเลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับหรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล...ฯลฯ...”

⁴ น.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมและหนี้เงิน ๑ (ภาค ๑ - ๒) พุทธศักราช ๒๕๗๘ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๐๕ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช . ๒๕๗๗) น. ๘๙

เป็นบทบัญญัติที่มีความเหมือนกับคำว่านิติกรรมในมาตรา ๑๕๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ความว่า

“การใด ๆ อันทำลงชอบด้วยกฎหมายและด้วยสมัครใจ มุ่งโดยตรงต่อการผูกันติดสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลเพื่อจะก่อ เปเลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือรังับซึ่งสิทธิ”

อนุมาได้ว่า คำสั่งทางปกครองมีสถานะเช่นเดียวกับนิติกรรม เมื่อปัญหาของบุคคลทั้ง ๔ คน เกิดจากการแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดและเป็นการสำคัญผิดในลิสซึ่งเป็นสาระสำคัญ ยอมเป็นผลให้คำสั่นนี้เป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือเป็นโมฆะ ตามมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันเป็นการใช้หลักกฎหมายแพ่งที่บัญญัติไว้เป็นมาตรา ๔ วรรคสอง สรุปว่า เมื่อไม่มีบทกฎหมายที่จะยกมาปรับดีได้ ให้วินิจฉัยคดีอาศัยเทียบบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง และถ้าบทกฎหมายเช่นนี้ก็ไม่มีด้วย ให้วินิจฉัยตามหลักกฎหมายที่ว่าไป มาปรับใช้เท่าที่ไม่ขัดหลักกฎหมายปกครอง

สรุปได้ว่า คำสั่งบรรจุและแต่งตั้งบุคคล ทั้ง ๔ คน เป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เพราะขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครุภูดูแลเด็ก ตามมาตรา ๑๕๖ ประกอบมาตรา ๔ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องเพิกถอน ซึ่งการเพิกถอน คือ การยกเลิก แต่จะยกเลิกอย่างใด เมื่อใดนั้น ก.ท. ได้มีประกาศเป็นมาตรฐานที่ว่าไปบังคับใช้ได้แก่ ประกาศ ก.ท. เรื่อง มาตรฐานที่ว่าไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือก การบรรจุและแต่งตั้ง การย้าย การโอน การรับโอน การเลื่อนระดับและการเลื่อนขั้นเงินเดือนสำหรับพนักงานเทศบาล ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔

ข้อ ๒ วรรคสอง (๓) ได้กำหนดเงื่อนไขว่า ผู้สมัครสอบ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับพนักงานเทศบาลหรือได้รับการยกเว้นจากคณะกรรมการพนักงานเทศบาลและต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาลกำหนด

ข้อ ๔ กำหนดว่า ผู้สอบแข่งขันได้ ซึ่งอยู่ในลำดับที่จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ ถ้าปรากฏว่า ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม โดยไม่ได้รับการยกเว้นจากคณะกรรมการพนักงานเทศบาลในกรณีที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรฐานที่ว่าไปเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเบื้องต้นสำหรับพนักงานเทศบาลหรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยไม่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาลอยู่ก่อนหรือภายหลังการสอบแข่งขันจะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

ข้อ ๕ วรรคนี้ ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานเทศบาลตำแหน่งใดต้องมีคุณวุฒิตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.ท. กำหนด

ข้อ ๖ ผู้ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นพนักงานเทศบาลและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ในเทศบาล หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเบื้องต้น โดยไม่ได้รับการยกเว้นจาก ก.ท.จ. ในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามที่กำหนดในมาตรฐานที่ว่าไปเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเบื้องต้นของพนักงานเทศบาล หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นโดยไม่ได้รับอนุมัติยกเว้นจาก ก.ท. อยู่ก่อนแล้ว หรือมีกรณีต้องหาอยู่ก่อนและภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องห้ามนี้ก็ได้ให้นายกเทศมนตรีสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน โดยความเห็นของ ก.ท.จ. ...ฯลฯ...

เมื่อนำประกาศ ก.ท. เรื่องมาตรฐานที่ว่าไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือกการบรรจุและแต่งตั้ง...ฯลฯ...ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นกฎหมายปรับเข้ากับข้อเท็จจริงในทวิเคราะห์แล้วบุคคลทั้ง ๔ คนเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและไม่ได้รับอนุมัติยกเว้นจาก ก.ท. อยู่ก่อน ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยไว้ในคำพิพากษาศาลมีคดีที่ อ.๑๕๑/๒๕๕๓ ว่าต้องเป็นการได้รับอนุมัติยกเว้นอยู่ก่อนหรือภายหลังการสอบแข่งขัน มิฉะนั้น จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้ ดังนั้นคำสั่งเทศบาลบรรจุบุคคลทั้ง ๔ คน เป็นพนักงานครุเทศบาลและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครุภูดูแลเด็ก

จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อเหตุแห่งปัญหาเกิดจากความสำคัญผิดในคุณวุฒิอันเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ซึ่งเป็นสาระสำคัญ มิได้เกิดจากการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งตามมาตรา ๕๑ วรรคสาม (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัตรราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงให้นายกเทศมนตรีโดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. สั่งให้บุคคลทั้ง ๙๘ คน ออกจากราชการโดยพลัน

ความเห็น ผลของการที่บุคคลทั้ง ๙๘ คน มีคุณวุฒิไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครุภูดูแลเด็ก จึงเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและไม่ได้รับอนุมติยกเว้นจาก ก.ท. อญุก่อน ผลก็คือนายกเทศมนตรีต้องสั่งให้ครุภูดูแลเด็กทั้ง ๙๘ คน ออกจากราชการโดยพลันโดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. ให้มีผลย้อนไป ณ วันที่บรรจุและแต่งตั้งทั้งนี้ ตามข้อ ๒ วรรคสอง ข้อ ๙ ข้อ ๑๕ วรรคหนึ่ง ข้อ ๑๖ ของประกาศ ก.ท. เรื่อง มาตรฐานที่ไว้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือก การบรรจุและแต่งตั้ง...ฯลฯ...ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ประกอบมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัตรราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๕๑/๒๕๕๓ และความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัตรราชการทางปกครอง เรื่องเรื่องที่ ๒๕๓/๒๕๖๐) ทั้งนี้ ความเห็นดังกล่าวตรงกับมติที่ประชุมคณะกรรมการด้านโครงสร้างและอัตรากำลังพนักงานเทศบาลครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เพียงแต่มีรายละเอียดที่เป็นการอธิบายความให้ครอบคลุมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ประเด็นที่สี่ : นำไปสู่การดำเนินการอย่างใด

แม้ความสำคัญผิดดังกล่าวจะมีส่วนเกิดจากตัวบุคคลทั้ง ๙๘ คน แต่เมื่อความสำคัญผิดมีเหตุจากกฎหมายและจากสถานะของตน ความสำคัญผิดที่เกิดขึ้นจึงยังถือไม่ได้ว่าเป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงตามมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อีกทั้งไม่ปรากฏในขั้นนี้ว่า กระบวนการสรรหาด้วยการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขันครั้งนั้น มีความไม่ถูกต้องในขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนด ประกอบกับข้อเท็จจริงที่ได้รับพัฒนาเปลี่ยนไปเป็น “ความสำคัญผิด” ถือได้ว่าข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ ผู้มีอำนาจอาจใช้ดุลพินิจด้วยความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางที่กำหนดหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องให้อำนวยการทำได้ ซึ่งปรากฏข้อมูล ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ว่า บุคคลทั้ง ๙๘ คน ซึ่งเดิมมีคุณวุฒิปริญญาตรีทางอื่นที่มิใช่ทางการศึกษาได้ศึกษาเพิ่มเติมและได้รับคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาแล้ว จำนวน ๖๔ คน กำลังศึกษาต่อปริญญาตรีทางการศึกษา จำนวน ๕ คน คงเหลือเพียง ๒๙ คน ที่ยังไม่ได้รับคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา

ความเห็นเมื่อข้อเท็จจริงที่ได้รับพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปเป็น “ความสำคัญผิด” ถือได้ว่า ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญย่อมมีเหตุที่จะพิจารณาเยียวยาภายใต้ข้อกำหนด เรื่อง คุณวุฒิที่ใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครุภูดูแลเด็กซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะที่ประกาศรับสมัครคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขันของบุคคลทั้ง ๙๘ คน เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๕๒๔/๒๕๕๙ ประกอบความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัตรราชการทางปกครอง เรื่องเรื่องที่ ๒๕๓/๒๕๖๐ โดยอาจมีวิธีเยียวยาบุคคลทั้ง ๙๘ คน ดังนี้

ข้อ ๑ กรณีบุคคลที่ปัจจุบันได้รับคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอกแล้วให้นายกเทศมนตรีมีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งบุคคลนั้นให้ดำรงตำแหน่งครุภูดูแลเด็กใหม่ โดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. ดังแต่วันที่มีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งครั้งใหม่เป็นต้นไป (ข้อมูลปัจจุบัน ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ บุคคลตามกรณีนี้มีจำนวน ๖๔ คน)

ข้อ ๒ กรณีบุคคลที่ปัจจุบันยังไม่ได้รับคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอก (ข้อมูลปัจจุบัน ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ บุคคลตามกรณีนี้มีจำนวน ๓๔ คน) ให้บุคคลกลุ่มนี้ไปศึกษาเพิ่มเติมให้ได้รับคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอกภายใน ๔ ปี นับแต่วันที่นายกเทศมนตรีมีคำสั่งให้ออกจากราชการโดยพลันโดยความเห็นของ ก.ท.จ. (โดยปกติการศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี

มีกำหนดระยะเวลา ๔ ปี แต่บุคคลกลุ่มนี้ได้รับคุณวุฒิปริญญาตรีอื่นที่มิใช่ทางการศึกษาอยู่แล้ว สามารถนำมาเทียบโอนหน่วยกิตเพื่อลงทะเบียนการศึกษาได้) และเมื่อบุคคลได้ได้รับคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอกสารแล้ว ให้นายกเทศมนตรีมีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งบุคคลนั้นให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก โดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. มีผลบังตั้งแต่วันที่ได้รับคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ทุกสาขาวิชาเอกสารเป็นต้นไป

ข้อ ๓ กรณีนายกเทศมนตรีสั่งให้บุคคลทั้ง ๔ คน ออกจากราชการโดยพลง โดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. นอกจากกรณีข้อ ๑ ให้นายกเทศมนตรีส่งงานตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กนั้นไว้ เพื่อรับรับบุคคลตามข้อ ๒ และให้จัดจ้างบุคคลตามข้อ ๒ เป็นพนักงานจ้างตามภารกิจโดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาล ตั้งแต่วันที่นายกเทศมนตรีสั่งให้บุคคลนั้นออกจากราชการโดยพลง และให้นำเงินที่จัดสรรเป็นเงินเดือนครูผู้ดูแลเด็กมาจ่ายเป็นค่าตอบแทนให้กับพนักงานจ้างตามภารกิจ ในอัตราที่ระเบียบของทางราชการกำหนด

ข้อ ๔ กรณีสันสุดระยะเวลาตามข้อ ๒ บุคคลได้ยังไม่ได้รับคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอกสาร ให้บุคคลนั้นพ้นจากการเยียวยา และหากต้องการจะเป็นครูผู้ดูแลเด็กต้องเข้าสู่กระบวนการสรรหาใหม่ ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับในขณะนั้น

สืบเนื่องจากความเห็นในบทวิเคราะห์ข้างต้นจึงมีวิธีดำเนินการได้ ๒ วิธี คือ

๑. วิธีดำเนินการกรณีขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

บุคคลทั้ง ๔ คน ได้รับการบรรจุเป็นพนักงานครูเทศบาลและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก แต่ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก และไม่ได้รับการอนุมัติยกเว้นจาก ก.ท. อยู่ก่อน โดยเกิดจาก “ความสำคัญผิด” ในคุณวุฒิอันเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งซึ่งเป็นสาระสำคัญ ยอมเป็น “โมฆะ” ตามนัยมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงเป็นผลให้คำสั่งบรรจุ และแต่งตั้งบุคคลทั้ง ๔ คน เป็นโมฆะ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ เป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เม็คความสำคัญผิดจะเกิดจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกฎหมายและบุคคลทั้ง ๔ คน ที่ไม่เป็นเหตุให้การเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งกลับถูกยกและบุคคลทั้ง ๔ คน ก็ไม่เป็นเหตุให้การเป็นซึ่งผลการวิเคราะห์เป็นการพิสูจน์ทราบและยืนยันความถูกต้อง ของธรรม มติ ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มติ ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และมติ ก.ท. กับ ก.อ.บ.ต. ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ นายกเทศมนตรี ต้องสั่งให้ออกจากราชการโดยพลงโดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. ให้มีผลย้อนไป ณ วันที่บรรจุและแต่งตั้ง ตามข้อ ๒ วรรคสองข้อ ๙ ข้อ ๑๕ วรรคหนึ่ง ข้อ ๑๖ ของประกาศ ก.ท. เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือกการบรรจุและแต่งตั้ง ...ฯลฯ... ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ประกอบ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (เทียบเคียง คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๕๑/๒๕๕๓ และความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง เสรีจที่ ๒๕๓/๒๕๖๐)

๒. วิธีดำเนินการเยียวยา

(๑) ในการประชุมของ ก.ท. ทั้ง ๓ ครั้งข้างต้น มีมติว่า “ไม่มีเหตุแห่งการเยียวยา” โดยพิจารณาบนฐานข้อเท็จจริงที่บุคคลทั้ง ๔ คน ได้ตรวจสอบและรับรองคุณสมบัติของตนเองว่า เป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนพร้อมทั้งยืนยันความถูกต้องในใบสมัครด้วย จึงถือเป็นการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง ย่อมไม่ได้รับการคุ้มครองตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ครั้นเมื่อได้ทบทวนโดยอาศัยหนังสือจังหวัดนราธิวาส ที่ นน ๐๐๒๓.๒/๔๔๔๒ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ หนังสือจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ บร ๐๐๒๓.๒/๗๕๔๒ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ มติ ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๑๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ และรับฟังข้อเท็จจริง

จากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกฎหมายสัมครัดเลือกคือ บุคคล ๙๘ คนแล้ว มีความเป็นไปได้ว่า ความผิดพลาด มาจากความเชื่อไม่ตรงกับข้อเท็จจริง หรือที่เรียกว่า “ความสำคัญผิด” อันทำให้ข้อเท็จจริงที่พังเป็นยุติแล้วนั้น เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ โดยไม่ได้เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงตามมาตรา ๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อีกทั้งไม่ปรากฏในขั้นนี้ว่า กระบวนการสรรหาด้วยการคัดเลือก กรณีมีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขันครั้งนั้น มีความไม่ถูกต้องในขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนด จึงเป็นเหตุที่จะพิจารณาเยียวยาบุคคลทั้ง ๙๘ คน โดย ก.ท. อาจพิจารณาบทวนมติเฉพาะประเด็น การเยียวยาในการประชุมทั้ง ๓ ครั้ง ที่กล่าวข้างต้นตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๗ ก่อน หากเห็นชอบจึงจะพิจารณาวิเคราะห์ดำเนินการเยียวยาต่อไป

(๒) เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า กรณีเป็นการที่บุคคลทั้ง ๙๘ คน แสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในคุณวุฒิอันเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งซึ่งเป็นสาระสำคัญ และไม่ปรากฏในขั้นนี้ว่า กระบวนการสรรหามีความไม่ถูกต้องในขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดย่อมมีเหตุผลที่จะบทวนมาตรการเยียวยา แต่จะเป็นอย่างใดต้องบทวนภายใต้กรอบที่เป็นหลักการ โดยต้องไม่ใช้ความรู้สึก หรือสามัญสense (common sense) ซึ่งหลักการเยียวยา ในที่นี้คือ คุณวุฒิอันเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัว เมื่อ_bุคคลทั้ง ๙๘ คน ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง บุคคลดังกล่าวจึงต้องทำให้ตนมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครบถ้วนเสียก่อน และอาจมีวิธีดำเนินการเยียวยาภายใต้ข้อกำหนด เรื่องคุณวุฒิที่ใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะที่ประกาศรับสมัครคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขันของบุคคลทั้ง ๙๘ คน เทียบเคียง คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๕๒๔/๒๕๕๔ และความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๒๕๓/๒๕๖๐ ซึ่งนายกเทศมนตรีโดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. สั่งให้บุคคลทั้ง ๙๘ คน ออกจากราชการโดยพลัน ให้มีผลย้อนไป ณ วันที่บรรจุและแต่งตั้ง เพื่อกลับคืนสู่สถานะเดิมก่อน แล้วดำเนินการต่อไป ดังนี้

ข้อ ๑ กรณีบุคคลใดที่ปัจจุบันได้รับคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอกแล้ว ให้นายกเทศมนตรีมีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งบุคคลนั้นให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กใหม่โดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. มีผลนับตั้งแต่วันที่บุคคลนั้นมีคุณวุฒิตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง แต่ต้องไม่ก่อนวันที่ ก.ท.จ. มีมติเห็นชอบ

ข้อ ๒ กรณีบุคคลที่ปัจจุบันยังไม่ได้รับคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอก ให้บุคคลกลุ่มนี้ไปศึกษาเพิ่มเติมให้ได้รับคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอกภายในระยะเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่นายกเทศมนตรีมีคำสั่งให้ออกจากราชการโดยพลัน โดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. และเมื่อบุคคลได้รับคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอกแล้วให้นายกเทศมนตรีมีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งบุคคลนั้นให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กโดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. มีผลนับตั้งแต่วันที่ได้รับคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอก แต่ต้องไม่ก่อนวันที่ ก.ท.จ. มีมติเห็นชอบ

ข้อ ๓ กรณีนายกเทศมนตรีสั่งให้บุคคลทั้ง ๙๘ คน ออกจากราชการโดยพลัน โดยความเห็นชอบ ก.ท.จ. นอกจากกรณีข้อ ๑ ให้นายกเทศมนตรีลงนามในหนังสือเดียวกันนี้ไว้เพื่อรับบุคคลตามข้อ ๒ และให้จัดจ้างบุคคลตามข้อ ๒ เป็นพนักงานจ้างตามภารกิจโดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาล ตั้งแต่วันที่นายกเทศมนตรีสั่งให้บุคคลนั้นออกจากราชการโดยพลัน และให้นำเงินที่จัดสรรเป็นเงินเดือนครูผู้ดูแลเด็กมาจ่ายเป็นค่าตอบแทนให้กับพนักงานจ้าง ตามภารกิจในอัตราที่ระเบียบของทางราชการกำหนด

ข้อ ๔ กรณีสืบสุธรรมระยะเวลาตามข้อ ๒ บุคคลได้ยังไม่ได้รับคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอก ให้บุคคลนั้นพ้นจากการเยียวยา และหากต้องการจะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นครูผู้ดูแลเด็ก บุคคลนั้นต้องเข้าสู่กระบวนการสรรหาใหม่ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับในขณะนั้น

ข้อ ๕ คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เป็นคณะกรรมการตามมาตรา ๗ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการคุณวุฒิ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความเชี่ยวชาญในทางนิติศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือการบริหารราชการแผ่นดินไม่น้อยกว่า ๕ แต่ไม่เกิน ๘ คน เป็นกรรมการ

ความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๒๕๓/๒๕๖๐ เป็นเรื่องที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกรณีครูผู้ดูแลเด็ก ๙๙ คนดังกล่าว โดยเป็นกรณีที่กระทรวงพลังงาน มีการแต่งตั้งข้าราชการที่ไม่มีคุณสมบัติให้ดำรงตำแหน่ง และคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ได้มีการวินิจฉัยว่า “คำสั่งแต่งตั้งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่ความบกพร่องดังกล่าวไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า เกิดจากการที่ข้าราชการดังกล่าวแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงอันควรต้องแจ้ง ข้าราชการดังกล่าวจึงเป็นผู้ดูแลรับประโภชนโดยสุจริต การแต่งตั้งที่ผิดพลาดเกิดจากความเข้าใจที่คาดเคลื่อน เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับข้าราชการสมควร ที่กระทรวงพลังงานจะได้ออกคำสั่งใหม่ให้ถูกต้องโดยเพิกถอนคำสั่งเดิมและออกคำสั่งใหม่ในวันเดียวกันนั้น ที่ข้าราชการแต่ละรายมีคุณสมบัติครบถ้วนตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง”

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

มติที่ประชุม

ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๒ ได้พิจารณาบทหวานดี ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ โดยได้พิจารณาข้อมูลข้อเท็จจริง และรายละเอียดที่ได้รับเพิ่มเติม ประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงมีมติกำหนดมาตรการตามแนว ความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๒๕๓/๒๕๖๐ สำหรับกลุ่มครูผู้ดูแลเด็ก ดังนี้

ข้อ ๑ กรณีบุคคลได้ที่ปัจจุบันมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอก ซึ่งตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กแล้ว ให้นายกเทศมนตรีมีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งบุคคลนั้น ให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กใหม่โดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. มีผลนับตั้งแต่วันที่บุคคลนั้นมีคุณวุฒิ ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง และให้ได้รับเงินเดือนตามอัตราเงินเดือนที่ใช้บังคับอยู่ ณ ขณะนั้น ทั้งนี้ สถานภาพความเป็นข้าราชการหรือพนักงานครูส่วนห้องถังจะเริ่มต้น ณ วันที่มีการบรรจุแต่งตั้ง ในครั้งใหม่

ข้อ ๒ กรณีบุคคลที่ปัจจุบันยังไม่ได้รับคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอก ให้บุคคลกลุ่มนี้ไปศึกษาเพิ่มเติมให้ได้รับคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอก ภายในระยะเวลา ๕ ปีนับตั้งแต่ปีการศึกษาที่นายกเทศมนตรีมีคำสั่งให้ออกจากราชการ และเมื่อบุคคลได้ได้รับ คุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอกแล้ว ให้นายกเทศมนตรีมีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งบุคคลนั้น ให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กโดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. มีผลนับตั้งแต่วันที่ได้รับคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอก

ข้อ ๓ กรณีนายกเทศมนตรีสั่งให้บุคคลทั้ง ๙๙ คน ออกจากราชการโดยพลัน โดยความเห็นชอบ ก.ท.จ. นอกจากกรณีข้อ ๑ ให้นายกเทศมนตรีสงวนอัตราตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กนั้นไว้ เพื่อรับการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลตามข้อ ๒ ตามระยะเวลาที่กำหนดข้างต้น และให้จัดจ้างบุคคลดังกล่าว ตามข้อ ๒ เป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ ประเภทผู้มีคุณวุฒิ ตำแหน่งผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก โดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาล ตั้งแต่วันที่นายกเทศมนตรีสั่งให้บุคคลนั้น ออกจากราชการโดยพลัน และให้ใช้เงินที่จัดสรรเป็นเงินเดือนครูผู้ดูแลเด็กมาจ่ายเป็นค่าตอบแทนให้กับ พนักงานจ้างตามภารกิจในอัตราที่ระเบียบของทางราชการกำหนด

ข้อ ๔ กรณีสิ้นสุดระยะเวลาตามข้อ ๒ บุคคลได้ยังไม่ได้รับคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอก หากต้องการจะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นครูผู้ดูแลเด็ก บุคคลนั้นต้องเข้าสู่กระบวนการสรรหาใหม่ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับในขณะนั้น

ข้อ ๕ กรณีที่มีปัญหาไม่สามารถพิจารณาดำเนินการได้ให้หารือ ก.ท. เพื่อพิจารณาเป็นกรณีฯ ไป

ข้อ ๖ ให้ฝ่ายเลขานุการแจ้งแนวปฏิบัติตามมติ ก.ท. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ โดยมีตัวอย่างประกอบให้ละเอียดและชัดเจน เช่น การออกคำสั่งให้ได้รับเงินเดือนในอันดับ ศศ.๑, ศศ.๒, การกำหนดระยะเวลาให้ไปศึกษาเพิ่มเติมภายใน ๔ ปี (สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้รับคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอก) โดยให้นับเวลา ๔ ปีตั้งแต่ปีการศึกษาที่ได้ออกคำสั่งให้ออกจากราชการเป็นต้นไป ตามแนวทางปฏิบัติแนบท้ายนี้

ข้อ ๗ ที่ประชุมได้ให้การรับรองมติตามข้อ ๑ – ๖ และมอบหมายให้เลขาธุการ ก.ท.แจ้งมติ ก.ท. และแนวทางปฏิบัติโดยเร็ว

ผู้บันทึกรายงานการประชุม

พ.จ.อ.

(ชนินทร์ ราชมนี)

ผอ.สสบ. รกน. พชช.บต.

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายเมธा รุ่งฤทธิ์วัฒน์)

ผอ.สส.บต.

ผู้ช่วยเลขาธุการ ก.ท.

**แนวทางปฏิบัติตามมติ ก.ท. ในประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๒
กรณีครูผู้ดูแลเด็กที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการ**

สำนักงาน ก.ท. และ ก.อ.บ.ต. แจ้งแนวทางปฏิบัติให้ ก.ท.จ. ก.อ.บ.ต.จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. หรือ ก.อ.บ.ต.จังหวัด ถือปฏิบัติตามมติ ก.ท. ในประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ โดยเพิกถอนคำสั่งเดิม ที่บรรจุแต่งตั้งครูผู้ดูแลเด็กที่มีรายชื่ออยู่ในกลุ่ม ๘๙ คน ตามบัญชีรายชื่อครูผู้ดูแลเด็กที่ส่งมาด้วย ๒

๒. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดตรวจสอบคุณสมบัติด้านคุณวุฒิของบุคคล ผู้ที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามข้อ ๑ และดำเนินการดังนี้

๒.๑ กรณีมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือปริญญาโททางการศึกษา หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการศึกษา ซึ่งตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ตามประกาศ ก.ท. เรื่อง ตำแหน่งและวิทยฐานะพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา (เพิ่มเติม) ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. หรือ ก.อ.บ.ต.จังหวัด ออกรคำสั่งบรรจุแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กใหม่ในวันเดียวกันกับวันที่ออกคำสั่งให้ออกจากราชการ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ มีคุณวุฒิตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง โดยระบุให้ได้รับอัตราเงินเดือนตามปีที่ผู้นั้นสำเร็จการศึกษา ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ ทั้งนี้ สถานภาพความเป็นข้าราชการหรือพนักงานครูส่วนท้องถิ่นจะเริ่มนับ ณ วันที่ มีการบรรจุแต่งตั้งในครั้งใหม่

สำหรับการนับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งเพื่อให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะให้พิจารณา ตามประกาศ ก.ท. เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการประเมินผลงานพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาเทศบาล เพื่อให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ประกาศ ณ วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๐ และการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้เป็นไปตาม ประกาศ ก.ท. เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือก การบรรจุและแต่งตั้ง การย้าย การโอน การรับโอน การเลื่อนระดับ และการเลื่อนขั้นเงินเดือน ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้นำผลการเลื่อนขั้นเงินเดือนเดิมมาใช้ ทั้งนี้ ให้พิจารณาตามข้อเท็จจริงตั้งแต่วันที่ คำสั่งบรรจุแต่งตั้งใหม่มีผลบังคับใช้ ตามตัวอย่างที่ส่งมาด้วย ๓

๒.๒ กรณีบุคคลที่ยังไม่ได้รับคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา

๑) ให้ ก.ท.จ. หรือ ก.อ.บ.ต.จังหวัด พิจารณาให้ความเห็นชอบกำหนดตำแหน่ง ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก (พนักงานจ้างตามภารกิจประเภทผู้มีคุณวุฒิปริญญาตรี) ในคราวเดียวกันกับที่พิจารณา ให้ความเห็นชอบให้ออกจากราชการ

๒) ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดจ้างบุคคลดังกล่าวเป็นพนักงานจ้าง ตามภารกิจ โดยได้รับค่าตอบแทนเดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท โดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. หรือ ก.อ.บ.ต.จังหวัด เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งนั้น ทั้งนี้ ให้ทำสัญญา จ้างในวันเดียวกันกับวันที่ได้ออกคำสั่งให้บุคคลนั้นออกจากราชการ

๓) ให้ผู้ที่ยังไม่ได้รับคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาตามข้อ ๒.๒ ๒) ศึกษาเพิ่มเติมให้ได้รับคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาภายใน ๔ ปีการศึกษานับตั้งแต่ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ เป็นต้นไป เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วให้รายงานผลการศึกษาต่อนายกองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเพื่อออกคำสั่งบรรจุแต่งตั้งบุคคลนั้นให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กโดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ.

หรือ ก.อ.บ.ต.จังหวัด โดยมีผลตั้งแต่วันที่ผู้นั้นมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาที่ตรงตามมาตรฐาน กำหนดตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ตามประกาศ ก.ท. เรื่อง ตำแหน่งและวิทยฐานะพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา (เพิ่มเติม) ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒

ทั้งนี้ ในระหว่างที่บุคคลดังกล่าวยังไม่สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดส่วนอัตราตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กนั้นไว้ เพื่อรับ การบรรจุแต่งตั้งตามระยะเวลาที่กำหนดข้างต้น กรณีสิ้นสุดระยะเวลาตามที่กำหนดบุคคลได้ยังไม่ได้รับคุณวุฒิ ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอก หากต้องการจะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นครูผู้ดูแลเด็ก บุคคลนั้นต้องเข้าสู่กระบวนการสรรหาใหม่ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับในขณะนั้น

๒.๓ กรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามมติดังกล่าวให้หารือ ก.ท. หรือ ก.อ.บ.ต. เพื่อพิจารณา เป็นกรณี ไป

๒.๔ ให้จังหวัดติดตามผลและรายงานผลการดำเนินการให้ ก.ท. และ ก.อ.บ.ต. ทราบด้วย

๒.๕ กรณีองค์กรบริหารส่วนตำบลให้อนุโลมใช้มติ ก.ท. ดังกล่าวเป็นแนวทางปฏิบัติ ในลักษณะเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามประกาศ ก.อ.บ.ต. เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบล ประกาศ ณ วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๙

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. ประกาศ ก.ท. เรื่อง มาตรฐานที่นำไปเกี่ยวกับพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาเทศบาลในการอนุโลมใช้มาตรฐาน หลักเกณฑ์ ระเบียบและหนังสือสั่งการที่ใช้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศ ณ วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๒ ก.ท. เท็นชوبให้คำแนะนำ มาตรฐาน หลักเกณฑ์ ระเบียบและหนังสือสั่งการที่ใช้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มาปรับใช้ กับพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาเทศบาลโดยอนุโลม เพื่อให้พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาเทศบาล มีระบบบริหารงานบุคคลสอดคล้อง รวดเร็วและเสมอภาค ซึ่งไม่ต่างกว่ามาตรฐานการบริหารงานบุคคล ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่คณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนด โดยให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.) แจ้งคณะกรรมการพนักงานเทศบาล (ก.ท.จ.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ และนำเสนอ คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.) เพื่อทราบ เว้นแต่ ก.ท. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น

๒ ประกาศ ก.อ.บด. เรื่อง มาตรฐานที่นำไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลพนักงานครู และบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบล ใน การอนุโลมใช้มาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการ บริหารงานบุคคลพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาของเทศบาลมาใช้กับการบริหารงานบุคคลพนักงานครู และบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบลโดยอนุโลม เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ เป็นไปในระบบเดียวกัน และสามารถรองรับการถ่ายโอนภารกิจการจัดการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการได้ ประกาศ ณ วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๙

๓. ประกาศ ก.ท. เรื่อง มาตรฐานที่นำไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือก การบรรจุและแต่งตั้ง การย้าย การโอน การรับโอน การเลื่อนระดับ และการเลื่อนขั้นเงินเดือนสำหรับ พนักงานเทศบาล ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔

ข้อ ๒ วรรคสอง ให้ ก.ท.จ. กำหนดหลักสูตร วิธีการสอบแข่งขัน และวิธีดำเนินการ เกี่ยวกับการสอบแข่งขัน ตลอดจนเกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชีสอบแข่งขันได้ การนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ ตำแหน่งหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งอื่น และการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ หันนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.ท. กำหนด โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

๗๖

(๓) ผู้สมัครสอบต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้าม สำหรับพนักงานเทศบาลหรือได้รับการยกเว้นจาก ก.ท.จ. และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.ท. กำหนด

๗๗

ข้อ ๔ ผู้สอบแข่งขันได้ ซึ่งอยู่ในลำดับที่ที่จะได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ ถ้าปรากฏว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม โดยไม่ได้รับการยกเว้นจาก ก.ท.จ. ในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรฐานที่นำไปเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเบื้องต้น สำหรับพนักงานเทศบาล หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง โดยไม่ได้รับอนุมัติยกเว้นจาก ก.ท. อยู่ก่อนหรือภายหลังการสอบแข่งขัน จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

ข้อ ๔ ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานเทศบาลตำแหน่งใด ต้องมีคุณวุฒิ ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.ท. กำหนด

ปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือคุณวุฒิได้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ให้หมายถึงปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิที่ ก.พ. ก.ค. หรือ ก.ท.รับรอง

๗๘

ข้อ ๑๖ ผู้ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นพนักงานเทศบาลและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ในเทศบาล หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเบื้องต้น โดยไม่ได้รับการยกเว้นจาก ก.ท.จ. ในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามที่กำหนดในมาตราฐานทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเบื้องต้น ของพนักงานเทศบาล หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นโดยไม่ได้รับอนุมัติยกเว้นจาก ก.ท. อยู่ก่อนก็ตี หรือมีกรณีต้องหาอยู่ก่อนและภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องห้ามอยู่ก่อนก็ตี ให้นายกเทศมนตรี สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน โดยความเห็นชอบของ ก.ท.จ. แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการได้ที่ผู้นั้น ได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจาก ทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกจากราชการนั้น และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้ว ให้อธิบายว่า เป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดสอบ ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

๔. ประกาศ ก.อบต. เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือก การบรรจุและแต่งตั้ง การย้าย การโอน การรับโอน การเลื่อนระดับ และการเลื่อนขั้นเงินเดือนสำหรับพนักงาน ส่วนตำบล ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ข้อ ๒ วรรคสอง (๓) ข้อ ๙.... ข้อ ๑๕.... ข้อ ๑๖....

๕. ประกาศ ก.ท. เรื่องตำแหน่งและวิทยฐานะพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา เทศบาล ประกาศ ณ วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๐ ได้ประกาศใช้มาตรฐานกำหนดตำแหน่งครูผู้ช่วย และกำหนด คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งด้านคุณวุฒิไว้ว่า “มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา หรือทางอื่น ที่ ก.ท.กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้”

๖. ประกาศ ก.ท. เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขัน สำหรับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ช่วยเด็กเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานครูเทศบาล ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ได้กำหนดคุณสมบัติผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษฯ เพื่อบรรจุ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วยเด็ก ดังนี้

(๑) ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วยแล้วเด็ก และ/หรือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งจัดจ้าง โดยงบประมาณเงินอุดหนุนจากรัฐและจากเงินรายได้ของห้องถ่ายทอดต่อภัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี และ

(๒) เป็นผู้มีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามประกาศ ก.ท. เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามเบื้องต้นสำหรับพนักงานเทศบาล ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ และ

(๓) เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่จะบรรจุ แต่งตั้ง

๗. ประกาศ ก.ท. เรื่อง ตำแหน่งและวิทยฐานะพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา (เพิ่มเติม) ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ได้ประกาศใช้มาตรฐานกำหนดตำแหน่งครูผู้ช่วยแล้วเด็ก และกำหนด คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งด้านคุณวุฒิไว้ว่า “มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา ทุกสาขา วิชาเอก หรือทางอื่นที่ ก.ท. กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้”

๘. ประกาศ ก.ท. เรื่อง ตำแหน่งและวิทยฐานะพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา (เพิ่มเติม) พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกาศ ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ได้ประกาศใช้มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ครูผู้ช่วยแล้วเด็ก และกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งด้านคุณวุฒิไว้ว่า “มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอก หรือสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หรือทางอื่นที่ ก.ท. กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับตำแหน่งนี้”

๙. ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ได้มีมติเห็นชอบในการพิจารณาข้อหารือคุณวุฒิการศึกษาตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเป็นพนักงานครูเทศบาล ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กว่า ประกาศ ก.ท. เรื่อง ตำแหน่งและวิทยฐานะพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา (เพิ่มเติม) พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกาศ ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ได้กำหนดใช้มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง และคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ด้านคุณวุฒิไว้ว่า “มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่า ปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชาเอก หรือสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หรือทางอื่นที่ ก.ท. กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้” ซึ่งตามเจตนาرمณ์ที่ต้องการให้บุคคลที่สำเร็จการศึกษาคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาหรือสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ โดยตรงเท่านั้นที่เป็นคุณสมบัติด้านคุณวุฒิในการดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก

๑๐. ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ได้มีมติเห็นชอบพิจารณาคุณวุฒิการศึกษาเพื่อการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กอีกครั้ง โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาและถือปฏิบัติตามเจตนาرمณ์ที่คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.) มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ซึ่งกำหนดให้บุคคลที่สำเร็จการศึกษา “คุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา หรือสาขาวิชาศึกษาศาสตร์โดยตรงเท่านั้น” ที่เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ดังนั้น บุคคลที่สำเร็จการศึกษาคุณวุฒิปริญญาตรีอื่นที่ไม่ใช่ปริญญาตรีทางการศึกษา หรือสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และมีคุณวุฒิประจำนีบัตรบัณฑิต... (วิชาชีพครูหรือทางการสอน) หรือปริญญาโททางการศึกษาหรือสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ เช่น คุณวุฒิศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คุณวุฒิครุศาสตรมหาบัณฑิต คุณวุฒิการศึกษามหาบัณฑิต เป็นต้น จึงถือว่าเป็นบุคคลที่มีคุณวุฒิไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก และไม่สามารถบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้

ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการพิจารณาคุณวุฒิการศึกษาดังกล่าวอีก จึงเห็นควรแก้ไขมาตรฐานตำแหน่งและคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ด้านคุณวุฒิให้ชัดเจนว่า “มีคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาหรือสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หรือคุณวุฒิอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกันทางการศึกษา หรือสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หรือคุณวุฒิอื่นที่คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.) กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้”

๑๑. ประกาศ ก.ท. เรื่อง ตำแหน่งและวิทยฐานะพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาเทศบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ ได้ประกาศใช้มาตรฐานกำหนดตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก และกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งด้านคุณวุฒิไว้ว่า “มีคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา หรือสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หรือคุณวุฒิอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกันทางการศึกษา หรือสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หรือคุณวุฒิอื่นที่ ก.ท. กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้”

๑๒ หนังสือสำนักงาน ก.ท. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๑๔๓๓ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ ได้ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับคุณวุฒิของผู้สมัครสอบแข่งขันหรือคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษ เนื่องจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดสรรงอตราชรูเทศบาล และแจ้งหลักเกณฑ์การคัดเลือกกรณีพิเศษ โดยไม่ต้องสอบแข่งขัน มาเพื่อให้เทศบาลดำเนินการ และ ก.ท. ได้รับหนังสือหารือเกี่ยวกับการพิจารณาคุณวุฒิของผู้สมัครคัดเลือกกรณีพิเศษ และสอบแข่งขันเพื่อบรรจุแต่งตั้งเป็นครูผู้ช่วยจากหลายเทศบาล

๑. ตรวจสอบปริญญาบัตรหรือวุฒิบัตรของผู้สมัครสอบว่าเป็นวุฒิที่ ก.ท. หรือ ก.ค. รับรองและกำหนดให้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งพนักงาน/ข้าราชการครู หรือไม่

๒. ตรวจสอบว่าเป็นปริญญาทางการศึกษา ๗ สาขา ดังต่อไปนี้หรือไม่ ถ้าใช้ไม่ต้อง
ตรวจนับจำนวนหน่วยกิต

- (๑) การศึกษา
 - (๒) ครุศาสตร์
 - (๓) ศึกษาศาสตร์
 - (๔) ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 - (๕) วิทยาศาสตร์ (ศึกษาศาสตร์...) หรือ (ศึกษาศาสตร์การสอน...) หรือ (การสอน...)
 - (๖) ศิลปศาสตร์ (ศึกษาศาสตร์...) หรือ (ศึกษาศาสตร์การสอน...)
 - (๗) คหกรรมศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกหกรณ์ศาสตร์ศึกษา เกษตรศาสตร์บัณฑิต

วิชาเอกเกษตรศึกษา และบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
๓. ถ้าไม่ใช่ปริญญาทางการศึกษาตามข้อ ๒ แต่มีประกาศนียบัตรต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
และนำมาเป็นเอกสารประกอบการสมัคร ไม่ต้องตรวจนับหน่วยกิต

- ### (๑) ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.)

๗๘

- (๒๖) ประกาศนียบัตรวิชาชีพคร (ป.วค.)

๔. ถ้าเป็นปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นสูง nok เหนือจากข้อ ๒ และข้อ ๓ ต้องตรวจนับจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาชีพครูให้ครบทั้ง ๖ กลุ่มต่อไปนี้ จากระเบียนผลการเรียน (Transcrip) จำนวนรวมไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๓. หนังสือสำนักงาน ก.ค. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๑๓๐๕/๑๗๕ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๑ และหนังสือสำนักงาน ก.ค. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๑๓๐๕/๒๒๔ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๑ ก.ค. รับรองคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาใน ๗ สาขา และกำหนดให้คุณวุฒิปริญญาตรีอื่นที่มิใช่ทางการศึกษาใน ๗ สาขา แต่มีประกาศนียบัตรต่าง ๆ จำนวน ๒๒ รายการ ให้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการคร

๑๔. พระราชนิพัฒน์วิปัชติราชการทางการปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๕๐ คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอาจถูกเพิกถอนทั้งหมด
หรือบางส่วน โดยจะให้มีผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังหรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดได้
แต่ถ้าคำสั่งนั้นเป็นคำสั่งซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับ การเพิกถอนต้องเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๕๑
และมาตรา ๕๒

มาตรา ๕๗ การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงินหรือให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ให้คำนึงถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับประโยชน์ในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นกับประโยชน์สาธารณะประกอบกัน

ความเชื่อโดยสุจริตตามวารคหนึงจะได้รับความคุ้มครองต่อเมื่อผู้รับคำสั่งทางปกครองได้ใช้ประโยชน์อันเกิดจากคำสั่งทางปกครองหรือได้ดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินไปแล้ว โดยไม่อาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้หรือการเปลี่ยนแปลงจะทำให้ผู้นั้นต้องเสียหายเกินควรแก่กรณี ในกรณีดังต่อไปนี้ ผู้รับคำสั่งทางปกครองจะอ้างความเชื่อโดยสุจริตไม่ได้

(๑) ผู้นั้นได้แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง หรือปมขึ้นหรือขักจงใจโดยการให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์อื่นใดที่มีข้อมูลด้วยกฎหมาย

(๒) ผู้นั้นได้ให้ข้อความซึ่งไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนในสาระสำคัญ

(๓) ผู้นั้นได้รู้สึกความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองในขณะได้รับคำสั่งเป็นไปโดยความประมาทเดินเลื่อนอย่างร้ายแรง

ในกรณีที่เพิกถอนโดยให้มีผลย้อนหลัง การคืนเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ผู้รับคำสั่งทางปกครองได้ไป ให้นำบัญญัติว่าถูกตามกฎหมายได้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยถ้าเมื่อใดผู้รับคำสั่งทางปกครองได้รู้ถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองหรือควรได้รู้เช่นนั้น หากผู้นั้นมิได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงให้อีกว่าผู้นั้นตกอยู่ในฐานะไม่สุจริตตั้งแต่เวลาหนึ่นเป็นต้นไป และในการนี้ตามวรรคสาม ผู้นั้นต้องรับผิดในการคืนเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ได้รับไปเต็มจำนวน

ฯลฯ

มาตรา ๕๕ เมื่อคู่กรณีมีคำขอ เจ้าหน้าที่อาจเพิกถอนหรือแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งทางปกครอง ที่พ้นกำหนดอุทธรณ์ตามส่วนที่ ๕ ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) มีพยานหลักฐานใหม่ อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลง ไปในสาระสำคัญ

(๒) คู่กรณีที่แท้จริงมิได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองหรือได้เข้ามา ในกระบวนการพิจารณาครั้งก่อนแล้วแต่ถูกตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณา ทางปกครอง

(๓) เจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจที่จะทำคำสั่งทางปกครองในเรื่องนั้น

(๔) ถ้าคำสั่งทางปกครองได้ออกโดยอาศัยข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายใดและต่อมาก็ ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่คู่กรณี การยื่นคำขอ ตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) หรือ (๓) ให้กระทำการได้เฉพาะเมื่อคู่กรณีมิอาจทราบถึงเหตุนั้นในการพิจารณาครั้งที่แล้ว มา ก่อนโดยไม่ใช่ความผิดของผู้นั้น

การยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่ต้องกระทำภายใต้สิบวันนับแต่ผู้นั้นได้รู้ถึงเหตุ ซึ่งอาจขอให้พิจารณาใหม่ได้"

บัญชีรายรื่นและข้อมูลต้นทุนต้มของพืชทางการค้าทั่วไป ตามงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

ที่	จังหวัด	อปท.	ชื่อ-สกุล	ชื่อคณวุฒิ	วันที่สำเร็จการศึกษา	*** คุณวุฒิการศึกษา (เป็นข้อมูลที่ อบต.รายงาน)	ให้ออกคำสั่งบรรจุ แต่งตั้งไม่ก่อนวันที่ สำเร็จการศึกษาคุณวุฒิ ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางการศึกษา (ว/บ/ป)	หมายเหตุ
๑	กรุงเทพมหานคร	อบต.คลองทิ่ม	นางสาวอริสา ตูแบงชลก	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การศึกษาปัจจัย)	-	-	สืบส. ๗๓ ๗๓ ส.ค. ๑๘๕๖๑	
๒	กรุงเทพมหานคร	อบต.บางจาก	น.ส.สุชาดา มีศรี	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การศึกษาปัจจัย)	๒๔ มิ.ย. ๒๕๖	๒๔ มิ.ย. ๒๕๖	๒๔ มิ.ย. ๒๕๖	
๓	กรุงเทพมหานคร	อบต.บางนา	น.ส.ชรุณนาดา หมุนวงศ์	ศึกษาศาสตรบัณฑิต ๔. ราชภัฏเชียงใหม่	๒๕ มิ.ย. ๒๕๖	๒๕ มิ.ย. ๒๕๖	๒๕ มิ.ย. ๒๕๖	
๔	กรุงเทพมหานคร	อบต.บางนา	น.ส.ชรุณนาดา หมุนวงศ์	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การบริหารและการศึกษา)	๒๕ มิ.ย. ๒๕๖	๒๕ มิ.ย. ๒๕๖	๒๕ มิ.ย. ๒๕๖	

ตัวอย่าง

คำสั่ง (อบต./เทศบาล).....

ที่/๒๕.....

เรื่อง ให้พนักงานครุ (เทศบาล/อบต.) ออกจากราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ ประกอบกับมาตรา (๒๓ วรรคท้าย/๒๕ วรรคท้าย) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มติคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.) ในประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ และประกาศ ก.อบต. เรื่อง มาตรฐานที่ว่าไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลพนักงานครุและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบล ประกาศ ณ วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๙ ซึ่งกำหนดให้องค์กรบริหารส่วนตำบลอนุโลมใช้มติ ก.ท. เป็นแนวทางปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน คณะกรรมการพนักงาน (เทศบาล/พนักงานส่วนตำบล) จังหวัด จึงมีมติในการประชุมครั้งที่/๒๕..... เมื่อวันที่เดือน..... พ.ศ. เห็นชอบให้ นาย/นาง/นางสาว..... ตำแหน่ง..... เลขที่ ตำแหน่ง..... อัตราเงินเดือน..... บาท ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สำนัก/กอง สังกัด (เทศบาล/ อบต.)..... อำเภอ..... จังหวัด..... พนักงานครุ (เทศบาล/อบต.) ออกจากราชการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่...(วันที่ออกคำสั่งบรรจุแต่งตั้งครั้งแรก)...เดือน..... พ.ศ. ๒๕.....

สั่ง ณ วันที่(วันที่ออกคำสั่งปัจจุบัน)...เดือน..... พ.ศ. ๒๕.....

(.....)

นายก (เทศบาล/อบต.).....

ตัวอย่าง

คำสั่ง (อปต./เทศบาล).....

ที่/๒๕.....

เรื่อง บรรจุและแต่งตั้งพนักงานครู (เทศบาล/อปต.)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ ประกอบกับมาตรา... (๒๓ วรรคท้าย/๒๕ วรรคท้าย)
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนห้องคิ้น พ.ศ. ๒๕๔๒ มติคณะกรรมการกลางพนักงาน
เทศบาล (ก.ท.) ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๒ และประกาศ ก.อปต.
เรื่อง มาตรฐานที่ว่าไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรบริหาร
ส่วนตำบล ประจำ ณ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๘ ซึ่งกำหนดให้องค์กรบริหารส่วนตำบลอนุโลมใช้มติ ก.ท.
เป็นแนวทางปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน คณะกรรมการพนักงาน (เทศบาล/พนักงานส่วนตำบล) จังหวัด.....
จึงมีมติในการประชุมครั้งที่...../๒๕..... เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. เห็นชอบให้บรรจุ
และแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นพนักงานครู (เทศบาล/อปต.) และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้

๑. นาย/นาง/นางสาว..... ผู้อำนวยการศึกษา.....
(สาขา)..... ซึ่งเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขันได้
ตำแหน่ง..... ตามประกาศ (เทศบาล/อปต.) ลงวันที่
ให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย เด็ก อันดับครูผู้ช่วย เลขที่ตำแหน่ง..... อัตราเงินเดือน..... บาท
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก..... สำนัก/กอง สังกัด (เทศบาล/ อปต.).....
อำเภอ..... จังหวัด.....

๒. (ถ้ามี)

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่... (วันที่มีคุณวุฒิตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง)....เดือน....พ.ศ. ๒๕.....
เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ... (วันที่ออกคำสั่งปัจจุบัน)...เดือน.....พ.ศ. ๒๕.....

(.....)
นายก (เทศมนตรี/อปต.).....

ตัวอย่างการนับระยะเวลาเพื่อออกคำสั่งเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์

วัน เดือน ปี	การออกคำสั่งบรรจุแต่งตั้งมีผล	ตำแหน่ง/ อันดับ	อัตรา เงินเดือน (บาท)	หมายเหตุ
๑๘ พ.ย. ๕๕	บรรจุแต่งตั้งแต่วันที่มีคุณสมบัติ ครบถ้วน (คุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางการศึกษาหรือปริญญาโททางการศึกษาหรือ ประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการศึกษา)	ครูผู้ดูแลเด็ก อันดับ ครูผู้ช่วย	๘,๗๐๐	บัญชีอัตราเงินเดือนแบบท้าย พ.ภ. การปรับเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูง ของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔
๑ ม.ค. ๕๕	ปรับเงินเดือนตามอัตราเงินเดือน สำหรับคุณวุฒิที่ ก.ค.ศ.รับรอง	ครูผู้ดูแลเด็ก อันดับ ครูผู้ช่วย	๑๑,๙๒๐	บัญชีอัตราเงินเดือนตามคุณวุฒิ ที่ ก.ค.ศ.รับรอง ใช้บังคับในวันที่ ๑ ม.ค. ๒๕๕๕
๑ เม.ย. ๕๕	เลื่อนขั้นเงินเดือน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ (๐.๕ ขั้น)	ครูผู้ดูแลเด็ก อันดับ ครูผู้ช่วย	๑๒,๒๔๐	บัญชีอัตราเงินเดือนขั้วครัว แบบท้าย พ.ร.บ. เงินเดือน เงินวิทยฐานะฯ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๔
๑ ต.ค. ๕๕	เลื่อนขั้นเงินเดือน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ (๑ ขั้น)	ครูผู้ดูแลเด็ก อันดับ ครูผู้ช่วย	๑๒,๔๔๐	(เลื่อนตามผลการเลื่อนขั้น เงินเดือนเดิม)
๑ ม.ค. ๕๖	ปรับเงินเดือนตามอัตราเงินเดือน สำหรับคุณวุฒิที่ ก.ค.ศ.รับรอง	ครูผู้ดูแลเด็ก อันดับ ครูผู้ช่วย	๑๓,๔๗๐	บัญชีอัตราเงินเดือนตามคุณวุฒิ ที่ ก.ค.ศ.รับรอง ใช้บังคับในวันที่ ๑ ม.ค. ๒๕๕๖
๑ เม.ย. ๕๖	เลื่อนขั้นเงินเดือน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ (๐.๕ ขั้น)	ครูผู้ดูแลเด็ก อันดับ ครูผู้ช่วย	๑๓,๔๗๐	บัญชีอัตราเงินเดือนขั้วครัว แบบท้าย พ.ร.บ. เงินเดือน เงินวิทยฐานะฯ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๔
๑ ต.ค. ๕๖	เลื่อนขั้นเงินเดือน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ (๑ ขั้น)	ครูผู้ดูแลเด็ก อันดับ ครูผู้ช่วย	๑๔,๖๖๐	(เลื่อนตามผลการเลื่อนขั้น เงินเดือนเดิม)
๑๘ พ.ย. ๕๖	ดำรงตำแหน่งครบร ๒ ปี แต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่งครู	ครู อันดับ คศ.๑	๑๕,๐๒๐	
๑ เม.ย. ๕๗	เลื่อนขั้นเงินเดือน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ (๐.๕ ขั้น)	ครู อันดับ คศ.๑	๑๕,๔๔๐	
๑ ต.ค. ๕๗	เลื่อนขั้นเงินเดือน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ (๑ ขั้น)	ครู อันดับ คศ.๑	๑๖,๒๖๐	
๑ เม.ย. ๕๘	เลื่อนขั้นเงินเดือน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ (๐.๕ ขั้น)	ครู อันดับ คศ.๑	๑๖,๖๗๐	บัญชีอัตราเงินเดือนขั้วครัว แบบท้าย พ.ร.บ. เงินเดือน เงินวิทยฐานะฯ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๔
๑ ต.ค. ๕๘	เลื่อนขั้นเงินเดือน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ (๑ ขั้น)	ครู อันดับ คศ.๑	๑๗,๔๗๐	(เลื่อนตามผลการเลื่อนขั้น เงินเดือนเดิม)
๑ เม.ย. ๕๙	เลื่อนขั้นเงินเดือน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ (๐.๕ ขั้น)	ครู อันดับ คศ.๑	๑๗,๔๗๐	
๑ ต.ค. ๕๙	เลื่อนขั้นเงินเดือน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ (๑ ขั้น)	ครู อันดับ คศ.๑	๑๘,๖๗๐	
๑ พ.ค. ๖๐	รุ่มนป.โพ (ทางการศึกษา) ดำรงตำแหน่งครบร ๕ ปี นับแต่เป็นครู คศ.๑ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ	ครู อันดับ คศ.๒	๑๙,๙๗๐	

อัตราเงินเดือนสำหรับคุณวุฒิที่ ก.ค.ศ.รับรอง
เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
(ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๗)

ลำดับที่	คุณวุฒิ	อันดับ	อัตราเงินเดือนใช้บังคับตั้งแต่			
			พ.ศ. ๒๕๕๔	๑ ม.ค. ๒๕๕๕	๑ ม.ค. ๒๕๕๖	๑ ม.ค. ๒๕๕๗
๑	ปริญญาตรี หลักสูตร ๕ ปี	ครูผู้ช่วย	๘,๓๔๐	๑๑,๙๒๐	๑๓,๔๗๐	๑๕,๐๕๐
๒	ปริญญาตรี หลักสูตร ๕ ปี	ครูผู้ช่วย	๙,๑๔๐	๑๒,๕๓๐	๑๔,๓๐๐	๑๕,๔๐๐
๓	ปริญญาโททั่วไป	ครูผู้ช่วย	๑๐,๑๙๐	๑๒,๕๓๐	๑๔,๓๐๐	๑๕,๔๐๐

ตารางการปรับเงินเดือนจากบัญชีเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
แบบท้ายหลักเกณฑ์และวิธีการปรับเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
เข้าสู่บัญชีท้ายพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554
เข้าสู่บัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
ท้ายพระราชบัญญัติการปรับเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2554

(ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศศ 0206.7/ว 7 ลงวันที่ 7 มิถุนายน 2554)

ขบ	อั้นตับ ครุภัชัย		อั้นตับ คศ.1		อั้นตับ คศ.2		อั้นตับ คศ.3		อั้นตับ คศ.4		อั้นตับ คศ.5	
	พ.ร.บ.	พ.ร.ภ.	พ.ร.บ.	พ.ร.ภ.	พ.ร.บ.	พ.ร.ภ.	พ.ร.บ.	พ.ร.ภ.	พ.ร.บ.	พ.ร.ภ.	พ.ร.บ.	พ.ร.ภ.
24	8,500	8,930	11,650	12,240	15,040	15,800	18,480	19,410				
23.5	8,320	8,740	11,350	11,920	14,690	15,430	18,040	18,950				
23	8,130	8,540	11,060	11,620	14,330	15,050	17,590	18,470				
22.5	7,940	8,340	10,770	11,310	13,960	14,660	17,150	18,010				
22			10,470	11,000	13,610	14,300	16,720	17,560				
21.5			10,190	10,700	13,240	13,910	16,280	17,100				
21			9,940	10,440	12,880	13,530	15,840	16,640				
20.5			9,700	10,190	12,530	13,160	15,410	16,190				
20			9,480	9,960	13,920	14,620	18,060	18,970				
19.5			9,230	9,700	13,540	14,220	17,590	18,470				
19			8,990	9,440	13,200	13,860	17,110	17,970				
18.5			8,700	9,140	11,930	12,530	15,410	16,190				
18							18,910	19,860	23,230	24,400	28,550	29,980
17.5												
17												
16.5												
16												
15.5												
15												
14.5												
14	16,840	17,690	23,130	24,290	29,380	30,850	36,090	37,900	44,540	46,770	55,430	58,210
13.5	16,480	17,310	22,670	23,810	28,830	30,280	35,420	37,200	43,700	45,890	54,330	57,050
13	16,110	16,920	22,240	23,360	28,270	29,690	34,740	36,480	42,860	45,010	53,260	55,930
12.5	15,780	16,570	21,800	22,890	27,750	29,140	34,090	35,800	42,060	44,170	52,170	54,780
12	15,410	16,190	21,380	22,450	27,220	28,590	33,440	35,120	41,250	43,320	51,080	53,640
11.5	15,040	15,800	20,950	22,000	26,710	28,050	32,820	34,470	40,480	42,510	50,010	52,520
11	14,690	15,430	20,540	21,570	26,190	27,500	32,190	33,800	39,730	41,720	48,930	51,380
10.5	14,330	15,050	20,140	21,150	25,690	26,980	31,560	33,140	38,960	40,910	47,850	50,250
10	13,960	14,660	19,750	20,740	25,190	26,450	30,960	32,510	38,180	40,090	46,780	49,120
9.5	13,610	14,300	19,350	20,320	24,690	25,930	30,350	31,870	37,450	39,330	45,720	48,010
9	13,110	13,770	18,970	19,920	24,220	25,440	29,760	31,250	36,710	38,550	44,640	46,880
8.5	12,820	13,470	18,580	19,510	23,740	24,930	29,160	30,620	35,980	37,780	43,590	45,770
8	12,530	13,160	18,190	19,100	23,270	24,440	28,590	30,020	35,250	37,020	42,530	44,660
7.5	12,220	12,840	17,800	18,690	22,800	23,940	28,010	29,420	34,510	36,240	41,480	43,560
7	11,930	12,530	17,400	18,270	22,330	23,450	27,430	28,810	33,790	35,480	40,450	42,480
6.5	11,650	12,240	17,050	17,910	21,840	22,940	26,840	28,190	33,030	34,690	39,420	41,400
6	11,350	11,920	16,650	17,490	21,390	22,460	26,260	27,580	32,300	33,920	38,430	40,360
5.5	11,060	11,620	16,250	17,070	20,900	21,950	25,680	26,970	31,570	33,150	37,420	39,300
5	10,660	11,200	15,870	16,670	20,430	21,460	25,090	26,350	30,840	32,390	36,430	38,260
4.5	10,420	10,950	15,480	16,260	19,960	20,960	24,510	25,740	30,120	31,630	35,460	37,240
4	10,190	10,700	15,080	15,840	19,490	20,470	23,940	25,140	29,380	30,850	34,490	36,220
3.5	9,940	10,440	14,700	15,440	19,000	19,950	23,340	24,510	28,650	30,090	33,650	35,340
3	9,700	10,190	14,300	15,020	18,530	19,460	22,770	23,910	27,930	29,330	32,800	34,440
2.5	9,480	9,960	13,920	14,620	18,060	18,970	22,170	23,280	27,220	28,590	31,970	33,570
2	9,230	9,700	13,540	14,220	17,590	18,470	21,590	22,670	26,510	27,840	31,120	32,680
1.5	8,990	9,440	13,200	13,860	17,110	17,970	21,000	22,050	25,800	27,090	30,300	31,820
1	8,700	9,140	11,930	12,530	15,410	16,190	18,910	19,860	23,230	24,400	28,550	29,980

บัญชีเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
แบบท้ายหลักเกณฑ์และวิธีการปรับเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา^๑
เข้าสู่บัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
แบบท้ายพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการครู^๒

และบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘